

DARBININKAS

Vol. LXIX, Nr. 12
Kovo - March 23, 1984

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Libane ir toliau vykstant tarpusavio kovom, politinių ir religinių grupių vadai vėl susirinko Šveicarijof konferencijos, kurioj bus bandoma įgyvendinti paliaubas, išlaisvinti Libaną nuo svetimų kariuomenių, nustatyti Libano vyriausybės sudarymo būdą ir susitarti dėl naujo ministerių kabineto.

Prezidentas Reagan išpėjo kongresą, kad Salvadoro armijai trūksta šaudmenų ir kitų reikmenų ir kad kongreso delsimas paskirti tam reikalui pinigų neleidžia įvykdyti saugių rinkimų.

Sov. S-gos komunistų partijos gen. sekretorius Černenko pareiškė, kad pasitarimai su JAV dėl strateginių ir vidutinės tolinės branduolinių ginklų sumažinimo gali būti tuoj pat atnaujinti, jei JAV pašalins Europoj išdėstytas raketas.

Lenkijos vyriausybės santykiai su Katalikų Bažnyčia vėl įsitempė dėl žemės ūkio kolegijos Mietnow studentų reikalavimo grąžinti j jų klases kryžius, kurie policijos įsakymu buvo pašalinti. Studentai surengė dėl to demonstracijas, o gyventojai jas parėmė pamaldom bažnyčiose. Policija apsupo kolegijos rajoną ir pačią kolegiją uždarė.

Valst. departamento psekretoris politiniam reikalam Lawrence S. Eagleburger paėikė Europos sąjungininkus už tai, kad jie smerkė JAV už įsiveržimą į Grenadą ir užmiršo, kad prieš porą metų JAV, vykdam savo įsipareigojimus sąjungininkam, reikėjo paremti Britaniją jos kare su Argentina dėl Falklando salų.

Sov. S-gos nesena išrinktoji aukščiausioji taryba susirinkęs posėdžio balandžio 11 ir turės išrinkti prezidiumo pirmininką, kuris pagal Vakaruose įsigalėjusį paprotį yra vadinamas krašto prezidentu.

Iš sandinistų kontroliuojamos Nikaragvos patariamiosios valstybės tarybos pasitraukė keturios opozicijos partijos: socialistinių krikščionių, socialdemokratų, konservatyvių demokratų ir konstitucinių liberalų ir darbo vienybės konfederacija.

Sov. S-ga sutiko parduoti Indijai modernių sprausminių lėktuvų, karo laivų, raketų, elektroninės žvalgybos sistemų ir kitų karinių reikmenų.

Stockholmo nusiginklavimo konferencijai įstrigus, neutralios valstybės pateikė savo siūlymus pasitikėjimui pagerinti ir karui Europoj išvengti.

Valst. departamentas rūpinasi, kad kongresas nenutartų perkeldinti JAV ambasadą Izraeliui iš Tel. Avivo į Jeruzalę, nes tokiu atveju žymiai padidėtų arabų teroristų veiksmai prieš JAV įstaigas.

Popiežius Jonas Paulius II, kalbėdamas Romos Laterano universitete suuroštojų konferencijof popiežiaus Jono XXIII enciklikos Pacem in Terris 20 m. sukakčiai paminėti, pareiškė, kad religijos laisvė sudaro pagrindinę žmogaus teisę, ir ragino visus katalikus ją remti.

Sirijos prezidentas Hafez al-Assad, ruošdamasis galimam savo pareigų perdavimui, pertvarkė savo ministerių kabineta ir paskyrė tris viceprezidentus: buv. užs. reik. ministrę Abdel Halim Khaddam, sostinę saugojančios divizijos vadą ir savo jaunesnįjį brolių Rifaat al-Assad ir Siriją valdančios Baath partijos rajoninį psekretorį Zuhair Masharka.

TIKINČIŪJŲ TEISĖM GINTI KATALIKŪ KOMITETO SUKAKTIS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 60

Pradedame naują Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numerį. Jau jis 60. Lietuvoje jis pasirodė 1983 lapkričio 1.

Numeryje rašoma: TTGKK mini penkerių metų įsikūrimo sukaktį, Lietuvos tikinčiųjų sveikinimas popiežiui Jonui Pauliui II 25-rių metų vyskupystės proga, Vis didėja Lietuvos Bažnyčios persekiojimas, vis labiau auga nerimas tautoje, Protestai nesiliauja, Persekiojama Lietuvos Bažnyčia meldžiasi vis uoliau, Dėkojame už auką, Tiesos negalima nuteisti, Kratos ir tardymai, Mūsų kaliniai, Žinios iš vyskupijų.

TTGKK mini penkerių metų įsikūrimo sukaktį

1. Priežastys, nulėmusios Komiteto įsikūrimą

Atgijusi po sunkių Stalino valdomo metų, Lietuvos Katalikų Bažnyčia vėl bandė ieškoti elementariausių teisių — teisės gyventi. Buvo pradėta bažnyčiose katekizuoti vaikus, leisti vaikam bei jaunimui tarnauti mišiose, adoruoti. Pareikalauta, kad būtų grąžintos sovietinės valdžios atimtos bažnyčios...

Kaip atsakas iš valdžios pusės už vaikų katekizavimą buvo suimti kunigai: Šeškevičius ir Zdebskis. Į tikinčiųjų prašymus grąžinti Klaipėdos bei kitas bažnyčias buvo atsakyta patyčiomis arba kapų tyła, aktyviai bažnytinėse apeigose dalyvaujantys vaikai bei jaunimas — terorizuojami mokslo bei darbo įstaigose.

Tokia Bažnyčios padėtis negalėjo nejaudinti uolių Dievui ir Tėvynei pasiūventusių kunigų. Reikėjo rasti būdą užstoti nekaltai kenčiančius. Kažkas privalėjo, gindamas kitus, stovėti pirmose gretose.

Taip 1978 lapkričio 13, Maskvos Krikščionių komiteto pavyzdžiu, Lietuvoje įsikūrė Tikinčiųjų teisėm ginti katalikų komitetas.

Pirmieji Komiteto nariai buvo kunigai: Jonas Kauneckas, Alfonsas Svarinskas, Vincas Vėlavičius, Sigitas Tamkevičius, Juozas Zdebskis.

2. Komiteto veikla

Per penkerius metus TTGKK yra parašęs 50 su viršum oficialių dokumentų ir protesto raštų, adresuotų įvairiom įstaigom bei organizacijom, tarp jų LTSR Prokurorui ir TSKP CK Generaliniam Sekretoriui. Kai kurie oficialūs Komiteto dokumentai pasiekė užsienį, kaip Junesko organizaciją.

Pareiškimuose ginami valdiškų bedievių persekiojami tikintieji, terorizuojami vaikai ir jaunimas; prašoma išlaisvinti ne teisėtai suimtus ir įkalintus asmenis, reikalaujama, kad ateistai nesikištų į Lietuvos Katalikų Bažnyčios vidaus gyvenimą, netrukdytų Kauno Kunigų seminarijai laisvai spręsti kandidatų į klerikus priėmimo ir dėstytojų parinkimo klausimus; prašymai grąžinti valdžios atimtas bažnyčias ir t.t.

3. TTGKK reikšmė

TTGKK Lietuvos Katalikų Bažnyčiai ir visai tautai turi neįkainuojamos reikšmės, nors šiandien, praėjus penkeriem metam po įsisteigimo, dar sunku išsamiai nusakyti Komiteto

reikšmę. Tai pirmoji kregždė, viešai išstojusį ginti nuo valdiškų bedievių persekiojamus ir terorizuojamus tikinčiuosius.

Tikinti liaudis pasijuto nesanti viena. Nesavanaudiškos aukos pavyzdys negalėjo likti be atgarsio, negalėjo nedaryti teigiamos įtakos religiniam tautos atgimimui. Kunigų drąsus žingsnis, išėjimas į atvirą, viešą kovą su netiesa bei skriaudomis tą patį troškimą pažadino ir kitų doros bei sąžinės neprarusių žmonių širdyse.

4. Sovietinės valdžios reakcija

Normaliai žiūrint, valdžia turėtų būti dėkinga Komitetui už suteikiamą informaciją apie ne teisėtus bedievių išpuolius ir sudarytą galimybę palaikyti normalius santykius tarp tikinčiųjų ir ateistų. Tačiau praktiškai reikalai susiklostė priešingai — Komitetas tapo pagaliu bedieviško režimo ratuose, į jo darbą rimtai nebuvo pažiūrėta.

Dar 1980, norint, kad Komitetas atsakytų savo veiklos, LTSR prokuroras, įspėdamas TTGKK Komiteto narį kun. Sigitą Tamkevičių, pareiškė: "Komitetas — tai uodo žirzimas priedrambliu ausies."

Iš tikrųjų tai tarsi Šv. Rašte minimo piemenuko Dovydo

kova su Galijotu. Vietoj to, kad būtų imtasi rimtai nagrinėti Komiteto dokumentuose nurodytus ateistų savivaliavimus tikinčiųjų atžvilgiu, valdiški bedieviai Komiteto narius pavadino apsišaukėliais, o jų darbą — šmeižtu, siekiančiu silpninti sovietinę santvarką.

1983 gegužės 6 žiaurus nuosprendis TTGKK nariui kun. Alfonsui Svarinskui ir kun. Sigito Tamkevičiaus areštas bei kitų Komiteto narių nuolatiniai tardymai, gąsdinimai areštu ir vertimas atsistatydinti iš Komiteto aiškiai byloja, jog valdžia visomis priemonėmis stengsis susidoroti su TTGKK Komitetu.

5. Dabartinės Komiteto perspektyvos

Remiamas tikinčiųjų maldų ir lydimas Dievo palaimos, Komitetas egzistuoja. Šiuo metu Komitetą sudaro kunigai: Leonas Kalinauskas, Vincas Vėlavičius, Vaclovas Stakenas, Alfonsas Svarinskas, Sigitas Tamkevičius. Du paskutinieji kunigai įkalinti ir dėl šios priežasties pilnai eiti savo pareigų negali.

Bedieviškos valdžios noras susidoroti su TTGKK yra labai dalalalis. Juo labiau, kad tai vienintelė tokio pobūdžio organizacija visoje Sovietų Sąjungoje.

Prof. Juozas Eretas kalba New Yorke viename susirinkime.
Nuotr. V. Maželio

MIRĖ PROF. DR. JUOZAS ERETAS ŠVIESUSIS ŠVEICARAS, ATIDAVĖS SAVO GYVENIMĄ LIETUVAI

Bazelyje, Šveicarijoje, kovo 13, eidamas 88 metus, po trumpos ligos mirė prof. dr. Juozas Eretas, kuris savo gyvenimą pašventė Lietuvai, ją kultūrinamas, dinamindamas, šviesdamas. Palaidotas kovo 19, per šv. Juozapą, Bazelyje, jo gimtajame mieste.

Velionis buvo gimęs 1896 spalio 18 Bazelyje amatininkų šeimoje. Tėvas žuvo darbovietėje 1900 metais. Motina užaugino sūnų Juozą ir dukrą Luizą, gimusių 1898.

Bazelyje baigė gimnaziją, toliau studijavo Friburgo, Bazelio ir Lozano universitetuose, studijavo germanistiką bei istoriją. 1918 gruodžio 22 gavo daktaro laipsnį už disertaciją apie jėzuitų teatrą Friburge.

Susitinka su lietuviais

Naslei leisti vaikus į mokslą buvo gana sunku. Jai pagelbėjo jų parapija. Pats prof. Eretas sakydavo, kad jo išsimokslinimą rėmė parapija, tikėdamasi iš jo išauginti katalikų veikėją visuomenininką. Vertėsi ir kitais dar-

NIJOLĖS SADŪNAITĖS PRISIMINIMAI

Tavo gailėstingumas lydi mane per visas mano gyvenimo dienas

(Ps. 22, 6)

9.—

KANKINIŪ MIRTYS — TAI ŠVIESIAUSIOS ŽVAIGŽDĖS NAKTYJE

(Didelė darbo norma)

Kas neišpildydavo tos normos, tuos veždavo už bausmę į karcerį. Siuvamos mašinos buvo labai senos, dažnai gesdavo, siūlas blogos kokybės ir kas 5-10 min. nutūrkdavo. Pasiūti tas 60 porų pirštinių — tikra kankynė. Aš tą normą siūdavau nuo 6 val. ryto iki 22 val., su mažomis pertraukomis — pavalgyti, pasivaikščioti, pasimelsti. Gerai, kad mes dirbome viena pamaina, mūsų buvo ne daug, o kitaip nuolat būčiau buvusi karceryje, nes per pamainą neįmanoma su nuolat gendančia siuvama mašina pasiūti normos.

Cechas žemas, jokių ventiliatorių, todėl oras nuo elektravaromų siuvamų mašinų įkaista. Nuo siuvamų pirštinių pakyla daug dulkių, jų tarpe ir stiklo dulkių, nes jomis padengta medžiaga, kurią prisiūdavome prie

Dėl šios priežasties Komiteto veiklos galimybės žymiai pablogėjo. Išliko reali galimybė ir kitiem Komiteto nariem tapti elementariausių žmogaus teisių paniekinimo aukomis.

Norėtusi tikėtis, kad, išlaikęs 5-erių metų bandymus, TTGKK susiorientuos jam dabar ypatinagai sunkiose sąlygose ir suras savyje jėgų toliau tęsti pradėtą beteisių gynimo darbą.

Visa tikinti Lietuva prašo tolimesnės Dievo palaimos ją taip uoliai gynusiam ir sunkioje valandoj padaršusiam TTGKK Komitetui.

bais, studijuodamas universitete.

Štai jam vienas profesorius ir pasiūlė nueiti ir dirbti lietuvių informacijos centre. Čia ir susipažino su lietuviais, įsitraukė į darbą Lietuvai.

Nuo 1918 vasario 10 dirbo Spaudos biure Lozanoje. Ten jį pakvietė dr. J. Purickis. Šiame biure dirbo iki metų galo. Nuo 1919 sausio iki rugpjūčio dirbo kaip spaudos specialistas Berne prie Lietuvos misijos, kuri buvo neoficiali Lietuvos pasiuntinybė. Čia jis vokiškai parašė veikalą apie Lietuvą. Veikalas buvo išverstas ir į prancūzų kalbą.

Neužmirštamas draugas

Dirbdamas informacijos biurose, jis sutiko daug lietuvių politikų, šviesuolių. Visi jie ragino vykti į Lietuvą ir padėti jai atsistatyti. Didžiausios įtakos jam šia prasme padarė vienas draugas Mykolas Ašmys.

Tas Mykolas Ašmys buvo kilęs iš Šilutės apskrities, gimęs 1891. Jis buvo vienas iš šviesiausių Klaipėdos krašto lietuvių patriotų, kai aplinkui visa slėgė sunki vokiečių įtaka.

Dar jaunas būdamas, susirgo kaulų džiova ir turėjo ilgai gulėti, ligos kankinamas. Bet jis vis dėlto baigė gimnaziją ir įstojo į teisių fakultetą Karaliaučiaus universitete. Paskui dar studijavo Berlyne, Hallėje, vėl Karaliaučiuje. Čia jis rašė disertaciją apie vokiečių nusikaltimus prūsų Lietuvoje. Vokiečiams tai nepatiko. Jis turėjo pasitraukti iš Šveicariją. Tikėjosi čia ir savo sveikatą pataisyti. Lozano universiteto teisių fa-

(nukelta į 5 psl.)

pirštinių delno, kad ne taip greitai suplyštų. Pirštines skirtos nešioti plytom prie statybų ir kitų darbų.

Dabar normą pakėlė, ir kaliniai privalo per parą pasiūti 110 porų pirštinių. Sovietai vergams negailėsting!

(Daug išskaito)

Iš to, ką kalinys uždirba, pusę atlyginimo išskaito valstybei. Iš to mokamos algos prižiūrėtojams, kagebistams ir pan. Iš likusios atlyginimo pusės išskaito už maistą. Už mėnesį griežto režimo konclageryje išskaito apie 12 rub. Iš to galima spręsti apie maisto kokybę. Dar virtuvės darbuotojos vogdavo ir dalindavosi su prižiūrėtojom pavogtu nuo kalinių maistu.

(Mum virė kriminal istės.)

Išskaitydavo už rūbus, patalyne, apavą ir t.t. Kaliniui beveik nieko nelieka.

Jei normą išpildai ir neturi "prasikaltimų", leidžiama j mėnesį kanclagerio kioske nusipirkti už 5 rub. maisto, rašymui priemonių, muilo. Tame kioske iš maisto beveik nieko nebūdavo, tik seni sausainiai, pigūs saldainiai, blogi-seni konservai, arbata, retkarčiais margarinas, džemas, aliejus, be to, rūkalai — machorka. Per visą mano kalinimo laiką buvo tik kelis kartus baltesnės duonos, kurią galima valgyti.

Į kioską veda prižiūrėtojai, ir ten, jei einamoje sąskaitoje yra užsidirbtų pinigų, leidžiama pirkti, o jei ne — neleidžiama. Iš artimųjų atsiųstų pinigų pirkiniams panaudoti neleidžiama. Turi pats užsidirbti.

Kaliniai, kurie atsisako dirbti priverstinį darbą, siūti pirštines ar ką kitą dirbti, visą konclagerio bausmės laiką yra baudžiami: tris kartus iš eilės po 15 parų karcerio, po to — 3 ar 6 mėn. griežto režimo kalėjimo kamera. Tarp tų bausmių trumpos pertraukos. Apie savaitę pabūna konclageryje, ir vėl viskas iš pradžios iki pat kalinimo pabaigos.

Nuo priverstinio darbo atleidžia visiškus invalidus. Net lovoje gulintiems duoda darbo: daryti kartonines dėžutes ir pan.

Kai mane atvezė į Mordovijos konclagerį, jame buvo 21 kalinė, aš — 22-toji. Vyko remontas, ir tą savaitę mums leido nakvoti kieme ant suolų. Koks džiaugsmas, kai beveik po metų, praleistų tvankiuose kalėjimų rūsiuose, vėl galėjau kvėpuoti grynu oru ir džiaugtis žvaigždėtu dangumi. Bet tik savaitę.

Po to vėl visas suvarė į barako žemą ir ankštą miegamąjį. Ten visos būtinai privalėjome miegoti. Aš miegojau antrame aukšte, palubėje, kol pasilaisvino lova pirmame aukšte. Apačioje buvo kiek lengviau, bet deguonio vis tiek trūkdavo, nes langeliai uždaryti — šalta senutėm kalinėm, o miegamasis nedidelis, lova prie lovos, o per vidurį siaurulis takas praėiti.

(Tos konclagerio naktys)

Viena iš didžiausių fizinių kančių buvo tos konclagerio

(nukelta į 2 psl.)

KITATAUČIŲ SUSIRŪPINIMAS KUN. S. TAMKEVIČIUM

Kongresmanas John E. Porter iš Illinois valstijos Lietuvos Informacijos Centru New Yorke pranešė, kad sausio 17 parašė laišką sovietų ambasadoriui Anatoliui Dobryninui. Laiške išreiškė susirūpinimą kun. Sigitu Tamkevičium:

„Kaip JAV Kongreso Žmogaus Teisių sambūrio kopimninkas, aš atstovauju 170 Kongreso narių, kurie yra pasiryžę padėti žmonėms, kurių pagrindinės laisvės yra varžomos.

Kaip žinote, religijos laisvė yra apsaugojama Sovietų Konstitucijos ir Helsinkio Baigiamojų Akto, kuriam TSRS pritarė. JAV interpretuotų Helsin-

gio susitarimais paremtą sovietų elgesį teigiamu žingsniu į Sovietų-JAV ryšių gerinimą.

Ponas ambasadoriau, aš prašau Jūsų tarpininkavimo padedant paleisti kun. Tamkevičių ne tik jo parapiečių naudai, bet dvasioje išsaugoti žmogaus teises visiem.

Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai prašant, vysk. Frank Murphy, Baltimorės arkivyskupijos Teisingumo ir Taikos komisijos pirmininkas, sausio 10 parašė laišką senatoriui Charles Percy apie kun. Sigitu Tamkevičiaus nuteisimą:

„Aš norėčiau uždokumentuoti savo pasipriešinimą šiam teismui bei prašyti Jūsų iškelti viešumon pasibjaurėjimą bei neteisumą, kurį pajunta visi katalikai ir tikintieji dėl šių Sovietų Sąjungos žygių.“

-o-

Rabinas Herbert Silbermanas iš Beth El kongregacijos Phoenix, Arizonoje, parašė laišką P. Kuriui, Lietuvos TSR teisingumo ministeriui, apie kun. Sigitu Tamkevičiaus nuteisimą.

„Aš esu labai susirūpinęs kun. Tamkevičiaus teismu ir savo kongregacijos vardu reiškiu mūsų rūpestį jo areštu.

„Kiekvienas iš mūsų religinės bendruomenės pripažįstame Dievo duotą teisę kiekvienam žmogui laisvai reikštis ir užstoti savo brolių. Bandymas suvaržyti tokią išraišką yra už vyriausybės ir pareigūnų ribų.

„Mes... laukiame Jūsų atsakymo ir pastangų jį išlaisvinti.“

-o-

Kun. Bryan Hehir, Amerikos episkopato Tarptautinės Taikos ir Teisingumo komisijos pirmininkas, reaguodamas į Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos direktoriaus kun. Kazimiero Pugevičiaus apeliacijas, parašė senatoriui Charles Percy apie kun. Sigitu Tamkevičiaus likimą.

Afganistano vyriausybei nutarus prailginti karo tarnybą nuo 3 iki 4 metų, daugelis afganų karių pabėgo iš kariuomenės.

Prezidentas Reagan savo kalboje paragino Amerikos žydus paremti jo planą aprūpinti Jordano kariuomenę moderniais ginklais, nes tai nesudarys jokio pavojaus Izraeliui.

Iš kandidatų į JAV prezidentus pasitraukė demokratų partijos kandidatų buv. senatorius George McGovern.

JAV lėktuvnešis America ir du naikintojai su pagalbiniais laivais išplaukė į centrinės Amerikos vandenį, nes netrukus Honduras valstybė prasiidės kariniai pratimai.

Olandijos vyriausybė nutarė nekelti naujos bylos Prancūzijos kalėjime laikomam Lyono žudikui Klaus Barbee dėl jo veiklos 2-ro pasaulinio karo metu.

„Mane neseniai kontaktavo kun. K. Pugevičius apie kun. Sigitu Tamkevičiaus bylą... Šiuo laišku aš noriu prisidėti prie jo raginimo patariamajai komisijai už religines teises Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje imtis iniciatyvos.

„Amerikos episkopatas ilgai

ir vaisingai bendradarbiauja su kun. Pugevičiaus Lietuvos Informacijos Centru. Jo informacija yra tiksliai ir jo asmeninė dedikacija Lietuvos katalikų likimui — pavyzdinė. Reikalo skubumas mane įpareigoja prašyti patariamios komisijos intervencijos.“

KANKINIŲ MIRTYS — TAI ŠVIESIAUSIOS ŽVAIGŽDĖS

(atkelta iš 1 psl.)

naktys, kai lauki nesulauki ryto, kada galėsi išbėgti į kiemą ir pakvėpuoti grynu oru prieš darbą. Dėl tvankumo daug ką kankinoms nemiga, o dieną net senutėms griežtai draudžiama ilsėtis. Atsigulti dieną gali tik ligonės, turinčios gydytojo leidimą, o kitaip — baudžiama.

(Vyriausioji kalinė — Tania)

Mordovijos konclageryje savo amžiumi vyriausia buvo Kasnova Tatjana Karpovna, gimusi 1904 m. Vadinome ją baba Tania. Smulkutė, neaukšta, išsekusi pravoslavė senutė.

Tania buvo visiškai beraštė — ne tik rašyti, bet ir skaityti nemokėjo. Kuo ji taip išgąsdino sovietų valdžios pareigūnus, kad jie ją nuteisė 7 m. griežto režimo konclagerio ir 3 m. nutremimo, kaip ypatingai pavojingą valstybinę nusikaltele? Visas jos „nusikalimas“, kaip ir kitų 9 konclagerių uždarytų rusių pravoslavų, buvo tai, kad ji ranka perrašytus eilėraščius, smerkiančius valdiškų bedievių tyčiojimąsi iš tikinčiųjų ir jų persekiojimą, įmesdavo žmonėms į jų laišku dėžutes. Atseit, — „šmeižė sovietų valdžią“... Už tai, kad sovietų pareigūnai kovoja su visu tuo, kas šventa tikinčiam, jos sovietų valdžią atvirai vadindavo šėtono valdžia (sataniską valst).

Baba Tania pasižymėjo ypatingu švarumu ir beveik visą dieną, kaip ir kitos pravoslavės, melsdavosi. Jos smerkė cerkvės hierarchijos nusikalstamas nuolaidas valdiškiams bedieviams, jų bendradarbiavimą su jais, išduodant tikinčiųjų reikalus.

(Labai griežtai pasninkavo)
Vadino save tikromis pravoslavėmis, labai griežtai pasninkavo, visai nevalgė mėsos nei gyvulių riebalų, todėl dažniausiai tevalgydavo tik duoną. Į košę ar sriubą — balandą dažnai įmesdavo surūdijusių lašinių gabaliuką ar spirgų, ir jos to maisto nebevalgydavo, nors tų riebalų būdavo tik dėl kvapo.

(Labai griežtai pasninkavo)

Prašydavome konclagerio vadovybės, kad virėjos nedėtų mums į verdamą košę ar sriubą tų spirgų ar taukų, nes senutės pravoslavės priverstos badauti, o ir mes dažnai apsinuodijame nuo tų senų riebalų. Mums atsakė: „Nepatinka, neval-

gykite! Ne į kurortą atvažiuovė!“ Ir virė kaip anksčiau.

Kai gegužės 1 ar lapkričio 7, pagal pravoslavę — per vėlniašventes, atnešdavo kalniam priedo po mažą bulkutę, nė viena pravoslavė jų neimdavo.

(Protestas dėl senutės)

Ėmėme protestuoti, kad tokią senutę, babą Tanią, visišką beraštę laiko griežto režimo lageryje. Žmonijos istorijoje negirdėta, kad 74 metų beraštė senutė galėtų būti ypatingai pavojinga valstybei...

Atvyko kokia tai komisija, išsivietė babą Tanią pasikalbėti, o ji jiems pasakė, kad iš šėtoniškos valdžios atstovų jai jokios malonės nereikia.

Paliko ją konclageryje, o 1979 Tanią, 75 metų senutę, išvežė etapu į nutremimą. Kriminalistės etape iš jos viską atėmė: menkas jos maisto atsargas, rūbais ir net šimtasūlę — vatinį švarkelį.

(Tania miršta...)

Buvo tai spalio pabaiga ir lapkričio pradžia — šalta, drėgna. Sunki, beveik mėnesį trukusi, kelionė per kalėjimus, badas ir šaltis visai išsėmė jos menkos sveikatos paskutinius likučius, ir ji, atvežta į Kazachstano stepes, tarp visai jai svetimų žmonių, 1979 lapkričio 23 atidavė Viešpačiui savo sielą. Teilsis Viešpatyje!

Baba Tania prieš savęs turėjo mano adresą. Tada aš buvau dar Sibire, nutremime. Geraširdė moteris, jos paprašyta, parašė man laiškelį, kuriame pranešė, kad babą Tanią atvežė sunkiai sergančią, ir ji neužilgo po atvežimo 1979.XI.23 mirė. Jos kūną tuoj paėmė milicija ir išvežė, o kur — niekas to nežino. Baba Tania mirė toli nuo savo artimųjų, ir niekas nežino, kur palaidoti jos palaikai, bet jos gyvenimo auka įprasminta. Kankinių mirtys — tai šviesiausios žvaigždės žemės naktyje, tai palaima kovojančiai Bažnyčiai.

Praeityje už tikėjimą baba Tania yra buvusi 3 m. kalėjime, baisiose sąlygose; 3 metus ją išlaikė sausakimšai prigrūstoje kameroje, neišvesdami pasivaikščioti, gulėjo visos ant purvino cementinio grindinio ir gaudavo po gabaliuką duonos ir vandens į parą.

(Bus daugiau)

— Prof. dr. Birutė Cipliauskaitė savo motinos atminimui įsteigė stipendijų fondą. Stipendija yra kasmetinė 1,500 dolerių, skiriama studentui ar studentei, ruošiančiam doktoratą iš Lietuvos istorijos. Suinteresuoti studentai prašomi kreiptis į Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos centro valdybą, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma, Italija.

— „Mūsų Lietuva“, Brazilijos lietuvių laikraštis, 1983 gruodžio pabaigoj paminėjo savo gyvavimo 35 metų sukaktį. Laikraštis pradėtas leisti 1948 sausio mėn. kun. P. Ragažinsko, Br. Šukevičiaus, M. Tamaliūno, brolių Juozo ir Jurgio Matelionių iniciatyva. Pradžioje ėjo kas dvi savaitės, nuo 1951 — kas savaitę. Pradžioj laikraštį redagavo kun. P. Ragažinskas, vėliau Vl. Vijeikis. Meniška jo priežiūra buvo pavesta dail. V. Stančiukaičiui-Šr. raitienei. Jiem išvykus į S. Ameriką, redaktoriai ir bendradarbiai keitėsi. Dabar redaguoja kun. Petras Rukšys, salezietis, atsakingas redaktorius yra Vytautas Bacevičius.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigą krepiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuvišką ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokylams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat „Music of Lithuania“, sekmd., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privi-
žlavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

New Yorko šv. Patriko paradą pradėdant. Parado didysis maršalas Thomas W. Gleason ir Peter C. Wytenus, American Friends, Anti-Bolshevik Bloc of Nations, Inc., prezidentas, už Airijos, Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvę. Nuotr. Wallace B. Rodgers

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūria •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Iškilmų atgarsiai

Romoje minint šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį, iškilmes vyko tikrai pakiliai. Visas iškilmes per Vatikaną radiją tiesiog transliavo į okupuotą Lietuvą su lietuviškais komentarais. Visos iškilmes taip pat tiesiog buvo transliuojamos per televiziją. Ją perdavė visos Italijos televizijos stotys.

Pamaldų metu pirmą skaitinį skaitė lietuviškai Vytautas Volertas (komentatorius davė itališką vertimą), antrą skaitinį itališkai skaitė Kazys Lozoraitis. Itališkai pasakytame pamokslė (lietuviškas vertimas išspausdintas pereinamąjame darbininko numerioje) šv. Tėvas daugelį kartų priminė Lietuvą ir lietuvius. Visas pamokslas ir buvo skirtas šv. Kazimierui. Aukojimo dovanas nešė tik lietuviškai. Komentatorius labai aiškiai ištarė lietuviškas pavardes. Daugelį kartų televizija grįžo prie lietuviškai giedančios Grandinėlės.

Komunijos dalinimo metu komentatorius parodė Lietuvos ir Vilniaus vaizdų, priminė okupuotos Lietuvos dabartinę padėtį. Mišių pabaigoj popiežius dar kalbėjo lietuviškai.

Visi Italijos laikraščiai kovo 5, pirmadienį, plačiai aprašė šias pamaldas ir skelbė plačias ištraukas iš popiežiaus pamokslų. Štai keletas būdingesnių antraščių, kuriomis laikraščiai didelėmis raidėmis užvardino savo straipsnius: "Popiežiaus žodis Lietuvos katalikams: Jūs esate brangūs visai bažnyčiai" (dienraštis Il Tempo), "Šventasis Tėvas ir Europos vyskupai meldžiasi už Lietuvą" (dienraštis Il Popolo), "Popiežius iškelia Lietuvą kaip nepalaužiamą krikščionišką kraštą komunizmo vergijoj" (dienraštis Il Giornale), "Popiežius primena Lietuvą" (Milano dienraštis Il Giorno), "New York Times" paminėjo lietuvių privačią audienciją pas šv. Tėvą, o "Chicago Sun Times" — paminėjo pamaldas.

Šv. Petro bazilikoje pamaldose dalyvavo apie 20,000 maldininkų, atvykusių iš įvairių pasaulio kraštų, o šv. Tėvas visą dėmesį ir pamokslą skyrė Lietuvai ir lietuviams, kurių bazilikoje buvo per 1,000. Nenuostabu tad, kad apie šį įvykį rašė ir lietuviški išeivijos laikraščiai. Žinoma, besukbant kuo greičiau apie iškilmes pranešti, pasitaikė ir žurnalistinių klaidelių. Vienam laikrašty parašyta, kad su popiežium koncelebravo 8 vyskupai, kitur, kad 12, o iš tikro buvo 14 koncelebrantų. Vienam laikrašty parašyta, kad lietuvius kunigus šventino vysk. A. Deksnys, vysk. Brizgys ir arkivysk. C. Salatka, o kitur kad vysk. A. Deksnys, vysk. V. Brizgys ir arkivysk. J. Bulaitis. Iš tikro šventimo apeigas atliko tik vysk. A. Deksnys. Jam asistavo šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tulaba ir prorektorius kun. A. Bartkus. Kiti lietuvių vyskupai dalyvavo kaip stebėtojai. Kitame laikrašty parašyta, kad iškilmes vyko šv. Petro ir Povilo bazilikoje. Iš tikro šv. Petrus ir šv. Povilui yra paskirtos bazilikos skirtingose Romos miesto dalyse. Bet visa tai tik nekaltos klaidelės, pasitaikiusios paskubom ruošiant reportažus. Esmės jos nekeičia.

Visai kitas reikalas, kai apie šias iškilmes iš anksto klaidingai ir tendencingai informuoja mėnesinis žurnalas. Tai "Akiračių" informacija 1984 m. 1 nr. 2 psl.: "Ar verta važiuoti į Romą?" Čia žurnalistiniu skubėjimu ar nekaltu apsirikiimu nepasiteisinsi. Šmeižtas ramiai paleistas porą mėnesių prieš iškilmes.

Žurnalas suabejoja net šv. Kazimiero lietuviška kilme. "Akiračių" redaktoriai yra pakankamai išsilavinę ir žino, kad šv. Kazimiero tėvas Kazimieras

(nukelta į 4 psl.)

Vatikano Palaiminimų salėj kovo 3 specialioj audiencijoj popiežius Jonas Paulius II primė per 1000 lietuvių maldininkų. Jų tarpe buvo 5 lietuviai vyskupai ir apie 60 lietuvių kunigų.

Popiežiui įėjus į salę, lietuviai jį pasitiko plojimais ir giesme "Sveika, Marija". Maldininkų minia giedant, popiežius praėjo viduriniu salės taku, sveikindamas atskirus maldininkus ir organizacijų atstovus. Jam buvo įteikta įvairių dovanų. Viena iš tokių dovanų — Amilcare Ponchielli operos "I Lituani" (Lietuviai) videokasetė. Ši opera prieš porą savaitių buvo pastatyta Cremonos teatre, Šiaurės Italijoj. Kasetę šv. Tėvui įteikė operos prezidentas Mario Negretti, specialiai atvykęs iš Cremonos į šv. Kazimiero jubilėjaus iškilmes.

Lietuvių vardu popiežių angliškaipasveikino vysk. Vincentas Brizgys. Čia duodame jo kalbos vertimą:

Šventasis Tėve!

Mes, lietuviai, čia susirinkę iš įvairių pasaulio kraštų, iš visos širdies dėkome Jūsų Šventenybei už suteiktą galimybę drauge su Jumis krikščionybės centre paminėti Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį. Šis jubiliejus visiem lietuviams teikia didelį džiaugsmą. Tačiau drauge ir liūdime, kad šiame susitikime negali dalyvauti mūsų broliai ir sesės, gyvenantieji Lietuvoje. Mintyse ir maldoje esame vieningi su Lietuvos vyskupais, kunigais, vienuoliais ir pasaulie-

POPIEŽIAUS KALBA LIETUVIAM

čiais tikinčiaisiais, kurie Vilniuje prie šv. Kazimiero kapo švenčia šį jubiliejų.

Lietuviai visame pasaulyje šv. Kazimiero jubiliejų iškilmingai minės per ištisus metus. Džiaugiamės, kad iškilmėse, kurios kai kur jau yra įvykusios, gausiai ir aktyviai dalyvauja mūsų lietuviškas jaunimas.

Šis jubiliejus yra svarbus lietuvių tautai, kuri garbina šv. Kazimierą kaip Lietuvos Globėją, jis yra svarbus lenkų tautai kurios tarpe jis gimė ir ilgai gyveno, jis yra svarbus ir visai Katalikų Bažnyčiai.

Daugelyje pasaulio kraštų buvo stengiamasi susipažinti su šventuoju Kazimieru ir jo dorybėmis... Tikimės, kad jo jubiliejus daugelį įkvėps ir pažadins ypač šiais jubiliejniais Atpirkimo metais...

Šia proga norime pakartotinai

užtikrinti, kad lietuvių tauta yra tvirtai pasiryžusi visada likti ištikima Bažnyčiai ir Šventajam Sostui. Kartu nuoširdžiai maldaume Jūsų Šventenybės apaštalinio palaiminimo.

-o-

Popiežius kreipėsi į maldininkus lietuviškai: "Brangūs broliai ir seserys!" Popiežius kalbėjo angliškaip. Čia spausdiname lietuvišką jo kalbos vertimą:

Džiaugiuosi galėdamas šandien pasveikinti jus, lietuvius iš viso pasaulio, atvykusius į Romą atžymėti Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero mirties pen-

kių šimtų metų sukaktį. Nors jūs dabar gyvenate įvairiuose kraštuose už Lietuvos ribų, jus jungia bendras iš protėvių paveldėtas palikimas ir solidarumo ryšiai su broliais ir seserimis tėvynėje, kurie šiandien negali būti čia drauge su mumis. Daugelis jų su savo vyskupais šiandien Vilniuje atžymės mūsų minimą sukaktį, Vilniuje, kur nuo amžių yra saugojami ir gerbiami švento Kazimiero palaikai. Su tais jūsų broliais ir seserimis mes esame vieningi dvasioje ir maldoje, prašydami šventą Kazimierą užtarti lietuvių tautą ir visus lietuvius.

Daugelis lietuvių jau nuo devynioliktojo šimtmečio, o ypač po paskutinio pasaulinio karo pabaigos, dėl įvairių priežasčių buvo priversti palikti savo tėvynę. Emigruodami į naujus kraštus, jie su savimi išsivežė savo dvasinius ir kultūrinius turtus, jų tarpe švento Kazimiero kultą. Jo vardu yra pavadintos nesuskaitomos religinės ir socialinės organizacijos, jam yra pašvęsta daugelis bažnyčių, įvairios lietuvių jaunimo organizacijos, kaip Lietuvos vyčiai ir lietuvių skautų sąjūdis, pasirinko šventą Kazimierą savo globėju. Palaimą Bažnyčiai atnešė švento Kazimiero seserų vienuolija, Tėvų Marijonų ir Pranciškonų vienuolių provincijos, kurios taip pat pasirinko šventą Kazimierą savo ypatinguoju globėju. Čia Romoje yra įkurta švento Kazimiero vardo popiežiškoji lietuvių kolegija.

ruošianti jaunus lietuvių kilmės auklėtinius tarnauti Bažnyčiai kunigystėje. Taigi, šventas Kazimieras, yra tapęs stipria tėvynėje gyvenančių lietuvių jungtimi su plačiam pasaulyje pasklidusiais lietuviams.

Prieš daug šimtmečių Bažnyčia paskelbė Kazimierą šventuoju, kviesdama jį ne tikai garbinti, bet taip pat sekti jo heroiškomis dorybėmis, jo šventumo pavyzdžiu. Jo gilus tikėjimas ir pamaldumas ypač dabartiniiais laikais turi ypatingą reikšmę. Jo pavyzdys yra patrauklus ypač jaunimui. Švento Kazimiero gyvenimo skaisnumas, jo pamaldumas ir mus visus skatinantis drąsiai ir uoliai praktikuoti tikėjimą, atmesti moderniosios visuomenės neigiamos, be baimės, su pasitikėjimu ir su džiaugsmu gyventi pagal savo įsitikinimus.

Šventas Kazimieras mum atskleidžia taip pat krikščioniškosios šeimos svarbą. Šventasis Kazimieras buvo vienas iš dvylikos jo šeimos vaikų. Nuo pat savo jaunystės dienų jis patyrė, kad kiekvienas vaikas yra nepaprasta, išskirtinė Dievo dovana, kad meile Dievui pagrįsta šeima yra neįkainuojamos vertės turtas.

Šventasis Kazimieras taip pat įkvepia ir vienuoliniam gyvenimui pasišventusius vyrus ir moteris. Šventasis juk laisvoriškai pasirinko celibatą, visuose dalykuose nuolankiai pasidavė Dievo valiai, pasižymėjo švelniu pamaldumu į šventčiausiąją Mergelę Mariją, Jėzaus Kristaus garbinimu šventčiausiąjame Sakramente. Jis buvo pasišventęs neturtui, pasižymėjo pasiaukojančia meile vargšams ir pagalbos reikalingiems žmonėms.

Brangūs lietuviai sūnūs ir dukros, šventiant švento Kazimiero mirties penkių šimtų metų sukaktį, ypatingu būdu kreipiuosi į jus šiuo kvietimu: tarpusavio solidarumo dvasioje būkite vieningi su Bažnyčia jūsų tėvynėje. Tėvynėje gyvenę jūsų broliai ir seserys kasdieninio gyvenimo sunkumuose, džiaugsmuose ir liūdesiu valandose žvelgia į jus. Jie vertina jūsų pagalbą, jie laukia jūsų maldų. Ryžtingai liudykite paveldėtąjį krikščionišką tikėjimą, prisimindami, kaip jį išsaugojo ir apgynę jūsų protėviai, net ligi kraujo praliejimo. Padėkite Lietuvoje gyvenantiems savo tautiečiams karšta malda į Dievą, prašykite, kad juos užtartų šventasis

(nukelta į 4 psl.)

Popiežius Jonas Paulius II sveikinasi su Vasario 16 gimnazijos mokiniais kovo 3 privačios audiencijos metu Vatikane.

AUŠRA NAUJOS
GADYNĖS TEKAAUŠROS 100 METŲ
SUKAKČIAI PRISIMINTI

PAULIUS JURKUS

17.—

Visos tautos suskato ieškoti ir siekti savo laisvės. Rusijos kieta valdžia turėjo nusileisti, nes ji buvo paliesta revoliucijos. Buvo paskelbta spaudos laisvė. To meto "Vilniaus Žinios" gana laisvai ir drąsiai rašė apie tuos laikus:

"Pagaliau mes pradėdame gyventi... ligi šiol mes negyvenome, bet vien skurdome, vargome, kentėjome... Garbė tiems, kurie pasiaukoję tai šventai kovai už laisvę, kurie kentėjo kalėjimuose, kad mes būtume laisvi, kurie gyvybę atidavė, kad mes galėtume gyventi... Šis laimėjimas toli dar negali mūsų patenkinti, bet jis atidengia mums pačią dirvą daug svarbesniam darbui, jis stumia mus į naują, gal dar sunkesnę kovą, kuri, be abejojimo, duos daug gausnesni vaisius. Todėl eisime į darbą visi, miestiečiai ir sodiečiai, turtingi

ir vargieniai, visi iš vien rengsime Lietuvai geresnę ateitį." Ir tie jaudinantys žodžiai labai paveikė tautą.

Pirmas lietuvių vakaras Vilniuje

Vilnius buvo senas ir kultūringas miestas. Buvo čia ir vaidinimai, ir operos, ir koncertai. Bet visa tai vyko kitame plane — tai nebuvo skirta lietuviškai kalbančiai miesto daliai. Visa tai buvo skirta lenkiškai, žydiškai, rusiškai bendruomenei. Lietuviški kultūros reikalai tada buvo lyg duonos trupiniai, paberti ant žemės. Juos visi mindžiojo, jais niekas nesirūpino.

Ir štai tautinis atgimimas tuos pabertus duonos trupinius pakėlė ant stalo ir visiem net parodė — ir mes esame gyvi, ir mes turime savo kultūrinis interesus.

Kaip Vilnius nustebo, kad štai 1905 metų rudenį miesto salėje buvo surengtas lietuvių vakaras. Dabar mum atrodo, kad tai menkos reikšmės įvykis. Ano meto lietuviams tai buvo didelė didelė šventė. Iš visur suvažiuo lietuvių inteligentai, kad galėtų pirmą kartą miesto salėje viešai kalbėti lietuviškai, pažūrėti lietuviško vaidinimo. Koks tai buvo visų džiaugsmas! Dr. Jonas Basanavičius čia sutiko daug lietuvių inteligentų, apie kuriuos buvo girdėjęs, bet nebuvo susitikęs. Susipažino su Jonu Jablonskiu, kalbininku, lietuvių bendrinės kalbos tėvu.

Kelia Mokslo Draugijos mintį Dr. J. Basanavičius buvo ištisos veiklos žmogus. Dirbti ne sau, bet lietuvių tautos labui. Spontaniškai jam kilo idėjos, spontaniškai jas tuoj organizavo, realizavo.

Jau anksčiau buvo kalbėta, kad lietuviams reikia įsikurti savo mokslo draugiją. Basanavičius juk mėgo mokslą, priklausė prie eilės tokių draugijų Vakarų Europoje, priklausė ir prie Tilžėje esančios Litauische Literarische Gesellschaft. Tame vakare pertraukę metu inteligentų tarpe jis ir kėlė mintį, kad reikia įkurti Lietuvių Mokslo Draugiją.

Jau kitą dieną Jono Vileišio bute buvo gausus susirinkimas, kur svarstė ir nutarė steigti Lietuvių Mokslo Draugiją. Draugijos įstatus dr. J. Basanavičius

jau buvo anksčiau parašęs. Dabar bereikėjo juos ištaisyti. Įstatam suredaguoti buvo išrinkta komisija, kurios darbą prižiūrėjo pats dr. J. Basanavičius.

Prie draugijos įsteigimo dar teks sugrįžti vėliau. Dabar įvykiai patys rieda taip greitai, nes juk tai buvo revoliucijos metai.

Vilniaus didysis seimas

Revoliucinis sąjūdis Lietuvoje pasireiškė jau 1905 metų pradžioje. Pradžioje tik carui buvo siunčiamos peticijos. Rudenį vyko visuotinis streikas visoje Rusijos imperijoje. Caro valdžia susvyravo. Tada ir Lietuvoje pradėjo šalinti caro valdininkus.

Tų metų rudenį dr. J. Basanavičius iniciatyva ir rūpesčiu pradėtas organizuoti lietuvių seimas Vilniuje. Ilgoje Lietuvos istorijoje tai buvo pirmasis toks seimas, kuris griežtai apsiribojo tik savo tautos reikalais ir naudojo tik lietuvių kalbą. Tai ir buvo Basanavičiaus idealas — tiek paveikti lietuvių tautinę sąmonę, kad jos atstovai susirinktų į savo seimą ir jau spręstų lietuvių tautos ateitį.

Tas seimas buvo sušauktas 1905 gruodžio 4-6 dienomis Vilniuje. Į jį suvažiuojo apie 2000 atstovų iš įvairių Lietuvos vietų. Jame dalyvavo ir į tolimą Rusiją nublokšti tautiečiai. Da-

lyvavo ir Mažosios Lietuvos atstovai. Dėl savo atstovų gausumo šis seimas ir vadinamas Vilniaus didžiuoju seimu.

Seimas buvo labai audringas, nes tada visas gyvenimas buvo įkaitintas įvairių idėjų ir įvairių siekimų.

Dr. J. Basanavičius buvo išrinktas to seimo pirmininku. Jis savo autoritetu ir patyrimu švelnino besireiškančius ginčus, nesutarimus.

Seime buvo pasakyta daug kalbų, iškelta įvairiausių nusiškundimų, įvairiausių skubių reikalų. Tai buvo pirmas atgimstančios lietuvių tautos pasireiškimasis, tos tautos pirma atstovybė kalbėjo lietuviškai seime sostinėje Vilniuje!

Seimas vyko dideliuose rūmuose, kur vėliau buvo įsikūrusi filharmonija. Ir dabar ten veikia Vilniaus filharmonija.

Seimo rezoliucijos

Nuo Aušros pasirodymo buvo praėję 28 metai. Aušroje viskas dar buvo miglota, visi siekiami dar buvo neaiškūs. Tik vėliau kitoje draudžiamosjoje spaudoje tie siekiami ima ryškėti. Kiti nedrįso net autonomijos reikalauti, nes kaip gi lietuvių tauta be Rusijos galės gyventi.

Gi Vilniaus seime buvo priimtos labai aiškios ir griežtos rezoliucijos.

Rezoliucijose visai etnografinėi Lietuvai reikalavo autonomijos su visuotiniu balsavimu ren-

kamu seimu Vilniuje. Ragino žmones nemokėti rusų valdžiai jokių mokesčių, uždarinti degtinės monopolius, neleisti vaikų į rusiškas mokyklas, neiti į kariuomenę ir nesikreipti į jokia buvusios valdžios įstaigas. Be to, seimas reikalavo, kad mokyklose visi dalykai būtų dėstomi lietuviškai ir kad valsčiuose visi reikalai taip pat būtų atliekami lietuviškai.

Žmones jaudino šie nutarimai. Beregint visam krašte prasidėjo rusiškų mokyklų ir monopolijų (degtinės krautuvių) uždarinėjimai. Buvo šalinami valsčiaus sekretoriai, policijos ir kiti valdininkai.

Vilniaus generalgubernatorius paskelbė rusų ir lietuvių kalbą atsišaukimą, kuriuo tikino, kad lietuvių kalba bus įvesta į visus pradžios mokyklos skyrius, kad bus galima skirti mokytojais ir lietuvius katalikus, kad valsčiuje galės vartoti lietuvių kalbą ir kad valsčiaus sekretorių galės patys išsirinkti (sekretorius paprastai ir tvarkė visą valsčių). Atsišaukime patarė gyventojams palaukti, kol bus pakeisti visi Rusijos įstatymai ir pritaikyti naujam gyvenimui.

Tokį pat atsišaukimą paskelbė ir Kauno gubernatorius.

(Bus daugiau)

Lietuvoje išleistas šv. Kazimiero paveikslukas, skirtas jo jubiliejui. Natūralaus dydžio. Paveiksluko antroje pusėje išspausdinta maldelė (d.), natūralaus dydžio.

Šv. Kazimiero jubiliejus (1484—1984)

MALDA

Sventasis Kazimierai, didis dangaus Karalienės Sventčiausiosios Mergelės Marijos garbintojau, globok mūsų brangią Tėvynę.

Savo pavyzdžiu ir užtarimu stiprink mūsų tikėjimą ir tarpusavio meilę, padėk jaunimui suprasti skaištaus gyvenimo grožį ir visus mus nuolat skatink rūpestingai vykdyti Dievo įsakymus.

Amen.

IMPRIMATUR + L. Povilonis, Administrator Apostolicus Archidieocesis Kaunensis et Dieocesis Vilnaviensis. Kaunas, die 26 aprilis 1983. Nr. 371.

K. Poželos spaustuvė. Užsak. Nr. 1547

ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJUS OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Išleido paveiksluką

Gavę valdžios leidimą, šv. Kazimiero jubiliejaus rengėjai išleido paveiksluką su šv. Kazimieru. Paveiksluko antroje pusėje malda. (Ir paveiksluką ir maldą spausdinam čia originalaus dydžio.)

Paveiksluko originalas esąs Varnių bažnyčioje. Varniuose gi yra dvi parapijos ir dvi bažnyčios. Viena yra senoji katedra, kita — naujieji Varniai. Atrodo, kad šis paveikslas turėtų būti iš senosios katedros.

Paveikslas tikrai įdomus, nutapytas gero dailininko. Nutapytas tikriausiai Vilniuje praeito amžiaus pradžioje ar viduryje. Čia vaizduojamas šv. Kazimieras neįprastoje pozicijoje. Visada matome šv. Kazimierą bestovintį, iškilmingai laikantį savo šventumo simbolius. Čia kitaip — čia šv. Kazimieras judesyje, žengia į priekį, aukštai iškeldamas lelijas — skaištumo simbolį, o kryžių palenkdamas žemyn.

Čia tuo kryžiumi tramdo tai, ką jis yra pamynęs po kojomis. Žemai matome žemės rutulį. Tai simbolizuoja pasaulio garbę ir valdžią. Matome angeliuką su lanku. Tai amūras, kuris paprastai simbolizuoja kunišką meilę. Visa tai šv. Kazimieras su kryžiumi atstumia ir žengia aukščiau keldamas lelijas ir tuo pačiu kviesdamas visus kilti.

Čia nėra spalvų. Aplinkui tos pakeltos draperijos mėlynos, mėlynas yra ir žemės gaublys. Gi visa kita nutapyta degančiame intensyviame raudona-me tone.

Paveiksluko išspausdinta 50,000 egz.

Iškilmų atgarsiai

(atkelta iš 3 psl.)

buvo Gedimino ainis, o motina Elzbieta — iš Habsburgų dinastijos.

To dar negana. "Akiračiai" užsiima ir šmeižikiškom pranašystėm: "Antra, iškilmingai Romoje, kurių metu popiežius laikys specialias pamaldas šv. Petro bazilikoje, turi irgi grynai lenkišką atspalvį. Pamaldų metu popiežiui asistuos 5 lenkų vyskupai, kai tuo tarpu lietuvių katalikų prašymas, kad asistuoti ir 5 lietuvių katalikų vyskupai, kol kas tebėra atmetas."

Iš kur čia toks ateities žinojimas? "Akiračių" pranašystės neišsipildė. Kovo pradžioje Romoje vyko Europos katalikų vyskupų konferencija. Šv. Kazimierui ir lietuviams skirtas pontifikalines mišias kovo 4 koncelebruoti šv. Tėvas pasikvietė 14 vyskupų, po vieną iš kiekvienos atstovaujamos valstybės. Štai pilnas koncelebravusių sąrašas: kardinolas Francois Marty, buvęs Paryžiaus arkivyskupas; arkivysk. Bronislaw Dab-

Popiežiaus telegrama

Kovo 2, penktadienį, šv. Kazimiero jubiliejaus išvakarėse popiežius Jonas Paulius II pasiuntė telegramą Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkui vysk. Liudui Poviloniui, sveikindamas Lietuvos vyskupus ir visus tikinčiuosius, susirinkusius kovo 3, šeštadienio vakare, Vilniuje prie šv. Kazimiero karsto paminėti savo tautos globėjo 500 metų mirties sukakties.

Telegramos tekstas:

"Su džiaugsmu patyręs, kad Lietuvos vyskupai rytoj, šeštadienį, iškilmingai šv. mišių koncelebracija Vilniuje prie garbingo Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero kapo pradės jo mirties penkių šimtų metų sukakties minėjimą, iš naujo širdingai reiškiu tiek Romos Bažnyčiai, tiek visos Bažnyčios dvasinio bendrumo bei solidarumo užtikrinimą jūsų katalikiškai bendruomenei.

Tie patys gilios solidarumo ir vienybės jausmai bus išreikšti su Europos vyskupų konferencijų atstovais. Visi čia susirinkusieji ypatingu būdu pajus dvasinę vienybę su lietuviams tikinčiais, kuriems bus skirtos visos mano mintys ir mano žodžiai.

Kaip gausių Dievo malonių laidą visiems, kurie rytoj, tai yra šeštadienį, Vilniuje dalyvaus pamaldose ir kurie visoje Lietuvoje dvasiškai vienybės su šiais maldininkais, ten susirinkusių gerbiamųjų brolių vyskupų tarpininkavimu siunčiu ypatingą apaštalinį palaiminimą."

rowski, Lenkijos vyskupų konferencijos sekretorius; Zaragosa arkivysk. Elias Yanes iš Ispanijos; Belgrado arkivysk. Alojz Turk iš Jugoslavijos; vysk. Vincentas Brizgys iš Chicagos; vysk.

Joseph Hasler, buvęs Sankt Gallen ordinaras; vysk. Manuel d'Almeida Trindade, Portugalijos vyskupų konferencijos sekretorius; vysk. Jozsef Cserhati, Pecs ordinaras; vysk. Hans L. Martensen, Kopenhagos ordinaras; vysk. Alois Wagner, vyskupų sąjungos "Cor Unum" viceprezidentas; vysk. Joannes M. Gijzen, Roermond ordinaras; vysk. Paul W. Scheele, Wuerzburgo ordinaras; vysk. Donal Brendan Murray, Dublino vysk. pagelbininkas; vysk. Egidio Caporello, Italijos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius.

Taigi, "Akiračių" rūpestis "ar verta važiuoti į Romą, į lenkišką šv. Kazimiero minėjimą" buvo beprasmiš. Tik taip ir neišaišku, ko siekia "Akiračiai", sąmoningai apteršdami lietuvių katalikų pastangas?

Iškilmės prie šv. Kazimiero karsto

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis Vilniuje prie šventojo karsto buvo paminėta kovo 3, šeštadienį. Iškilmės buvo šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, kur dabar nuo 1953 metų yra perkeltas šventojo karstas iš jo vardo koplyčios, kuri buvo prie Vilniaus katedros.

Tą vakarą į Vilnių suvažiavo visi Lietuvos vyskupai ir vyskupijų valdytojai. Ir jie koncelebravo mišias. Pamokslą lietuviškai pasakė Panevėžio vyskupijos valdytojas prel. Kazimieras Dulksnys. Lenkišką pamokslą pasakė Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. Alg. Gutauskas.

Kiekviena parapija savo vietovėje atskirai surengs šio jubiliejaus minėjimą.

Jubiliejinės iškilmingos baigtos rugpjūčio 26 taip pat prie šv. Kazimiero karsto Vilniuje.

Prierašas. Visi, šią žinią paskaitę, tuoj klausia, kodėl gi jubiliejus buvo paminėtas kovo 3, šeštadienį, o ne kovo 4, tikrą dieną? Atsakymas aiškus. Sekmadienį, kovo 4, iškilmingos buvo Romoje. Kad žmonės galėtų pasiklausyti per radiją tu iškilmių, Vilniuje iškilmingos ir buvo surengtos iš vakaro, kovo 3.

Lietuvos vyskupai, atsiliepdami į šv. Tėvo telegramą, kovo 5 taip pat telegrama savo ir visų Lietuvos tikinčiųjų vardu išreiškė šv. Tėvui nuoširdžią padėką už dvasinį bendrumą su Lietuvos Bažnyčia, už pamaldų metu šv. Petro bazilikoje kovo 4 pasakytame pamoksle Lietuvos Bažnyčiai paliudytą palankumą ir už ypatingą apaštalinį palaiminimą, skirtą Lietuvos tikintiesiems. Lietuvos vyskupai šia proga savo, kunigų ir visų Lietuvos tikinčiųjų vardu pakartotinai išreiškė popiežiui sūniškos meilės jausmus. Telegramą pasirašė vyskupai Povilonis, Steponavičius, Sladkevičius ir Vaičius bei kapituliniai vikarai Dulksnys ir Gutauskas. Lietuvos vyskupų padėkos telegramos popiežiui lotynišką tekstą kovo 10 pirmame puslapy išspausdino Vatikano dienraštis L'Osservatore Romano.

LENKIJOS LIETUVIAI MINĖJO ŠV. KAZIMIERĄ

Wroclawo katedroje, Lenkijoje, vasario 25 buvo surengtos iškilmingos pamaldos Lietuvos globėjo šv. Kazimiero mirties 500 sukakties proga. Jos ypatingu būdu buvo skiriamos Wroclawe ir apylinkėse gyvenantiems lietuviams. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Wroclawo arkivyskupas metropolitas Gulbinowicz. Susirinkusiam lietuviams lietuviškai žodį tarė kanauninkas Alfonsas Jurkevičius, kuriam yra pavesta vietos lietuvių sielovada. Pamaldos vyko lietuvių ir lenkų kalbomis. Pamaldų dalyvius per Vatikano valstybės sekretoriaus pavaduotoją arkivyskupą Martinez

POPIEŽIAUS KALBA LIETUVIAM

(atkelta iš 3 psl.)

Kazimieras. Bet svarbiausia, maldoje paveskite juos mūsų Viešpačiui ir Atpirkėjui, kuris yra vilties ir ryžto versmė.

Jus taip pat raginu rūpestingai saugoti daugelį religinių ir kultūrinių tradicijų, kurias paveldėjote. Jūsų kultūroje atsispindi tikroji Lietuvos siela ir ta kultūra labai padėjo istorijos eigoje Evangelijos vertybės perduoti iš kartos į kartą. Taigi likite ištikimi jūsų religiniam ir kultūriniam paveldėjimui. Juo teisingai didžiūokitės. Laikykite tai pagrindu jūsų jaunimo auklėjime, siekdami juos išauklėti lojaliais Bažnyčios numis ir dukterimis. Ir jus kviečiu jungtis su manim maldoje, kad atsirastų daugiau pašaukimų kunigystėn ir vienuoliniam gyvenimui. Dievas tepašaukia daug jaunų jūsų žmonių gyvenimui su džiaugsmu tarnauti kunigystėje ir vienuolių gyvenime.

Laimingu sutapimu šie šventojo Kazimiero mirties 500 sukakties metai yra šiais Atpirkimo šventaisiais metais, visai Bažnyčiai malonės metais, įvykis visus mus šaukia į atsivertimą ir dvasinį atsinaujinimą. Šventas Kazimieras teikėvis jus įgyti gausiai ypatingą jubiliejaus malonių. Teperaginajo pavyzdys vis uoliau siekti šventumo ir vis gilesnės Kristaus atpirkėjo meilės.

Visiems jums šiandien čia esantiems, jūsų šeimoms, giminėm ir visiem Lietuvoje besistengiantiem gyventi krikščionišku tikėjimu, iš širdies teikiu Apaštališką palaiminimą.

Po angliškai pasakytos kalbos šv. Tėvas prabilo lietuviškai:

Gyvai raginu jus gyventi tikėjimu, saugoti savo kultūrą bei papročius. Tai iš praeities gauti turtai. Juose yra Lietuvos dvasios. Jūsų tėvų sukurtą kultūrą, laikui atėjus persunkė Evangelija. Visa tai saugokite. Didžiūokitės tuo. Savo jaunimą auklėkite šioje dvasioje. Siekite

ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJUS PUNSKO KRAŠTE

Suvalkų trikampio lietuviams iškilmingai paminėjo šv. Kazimiero jubiliejų kovo 4 Seinų katedroje.

Mišias šia proga aukojo ir atitinkamą pamokslą pasakė Punsko parapijos klebonas kun. Ignas Dzirmeika. Mišių metu jaunimas meldėsi poetų rinktiniais žodžiais. Giedojo Punsko parapijos choras. Pamaldose kaip svečias dalyvavo ir Lomžos vyskupas pagelbininkas Edvardas Samsel.

Romoje susirinkusiam maldininkam Seinų, Punsko ir viso Suvalkų krašto lietuviams pasiuntė sveikinimo telegramą ir išreiškė savo solidarumą ir užtikrintą vienybę maldoje.

Somalo telegrama pasveikino popiežius Jonas Paulius II. Wroclawo katedroje, kurioje vyko pamaldos šv. Kazimiero jubiliejinių metų proga, yra Aušros Vartų Dievo Motinos ir šv. Kazimiero koplyčios.

Wroclawo arkivyskupijos lietuvių bendruomenę sudaro apie 120 lietuviškų šeimų. Vietos lietuvių sielovados vedėjas kan. Jurkevičius lietuviams reguliariai rengia pamaldas lietuvių kalba. Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis Wroclawe bus paminėta ir kitomis religinėmis iškilmėmis, kurios įvyks kovo ir gegužės mėnesiais.

įkvėpti savo sūnams ir dukterims ištikimybę Bažnyčiai.

Šia proga prašau jau kartu su manimi maldauti Dievą pašaukimų į kunigus ir vienuolius, žavingai tarnybai, kurios ypač šiandien reikia Bažnyčiai ir jum patiem.

Šis penkių šimtų metų nuo šventojo Kazimiero mirties minėjimas laimingu sutapimu vyksta šventaisiais Atpirkimo, visai Bažnyčiai malonės metais. Kviečiu dvasiniai atsinaujinti ir atsiversti. Teuždega jus šventasis Kazimieras įsigyti Jubiliejaus gausių malonių. Jo pavyzdys tegu įkvepia jus labiau siekti šventumo ir vis karščiau mylėti mūsų Atpirkėją Kristų.

Jūs visus čia esančius, jūsų šeimas ir artimuosius, o ypač

Lietuvoje dėl tikėjimo kovojančius, apaštališka galia dabar teviškai laiminu.

-o-

Pabaigoje visi, popiežiaus kviečiami, lietuviškai sukalbėjo "Tėve mūsų" maldą. Po Viešpaties maldos šv. Tėvas drauge su audiencijoje dalyvavusiais lietuviams vyskupais suteikė lietuviams maldininkam apaštalinį palaiminimą.

Audiencijai pasibaigus, popiežius atskirai dar pasikalbėjo su lietuviams vyskupais, kunigais, įvairiais lietuviškų organizacijų atstovais, pavieniais maldininkais. Popiežiui išeinant iš audiencijų salės, jį palydėjo lietuvių jaunimo ir kanklių palyda giedama lietuviška giesmė ir entuziastiški lietuvių maldininkų plojimai.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMO DARBAI BRAZILIOJE

Iš Sao Paulo, Brazilijos, kun. Pr. Gavėnas, SDB, rašo, kad jau baigiama spausdinti šv. Kazimiero biografija portugaliksi.

Vienas jo bičiulis italas, vedęs lietuvaite, patyręs apie norimą skelbti konkursą šv. Kazimiero paveikslui nutapyti, užsidedė gausiai ypatingą jubiliejaus malonių. Teperaginajo pavyzdys vis uoliau siekti šventumo ir vis gilesnės Kristaus atpirkėjo meilės.

Brazilų pašto ir telegrafo bendrovė, Sao Paulo valstijos Kultūros departamento iniciaty-

va, kovo 11-18 suruošė filatelijos ir numizmatikos (su religiniais motyvais) parodą, kuri vyko Brazilijos Lietuvių Sąjungos patalpose. Ta pačia proga panaudotas ir pašto antspaudas su šv. Kazimiero atvaizdu ir jubiliejinių metų įrašu: 1484-1984. Šiam tikslui paruošti ir vokai su jubiliejiniais motyvais.

Tas pats Kultūros departamento leidžia savo biuletenį, kurio viename numeryje bus specialiai paminėtas šv. Kazimieras. Departamento vadovybė paprašė kun. P. Gavėną, SDB, paruošti tam leidiniui medžiagos apie šv. Kazimierą ir Lietuvą vakar ir šiandien. Bus išspausdinti ir Vatikano išleisti pašto ženklai 1958 ir 1984 metais.

kvd.

VASARIO 16-TOS ŠVENTĖ AMERIKOS SOSTINĖJE

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Amerikos sostinėje sekmadienį, vasario 19, prasidėjo 10 val. mišiomis Lietuvos intencija šv. Mato katedroje. Su vietiniais kunigais mišias koncelebravo kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP. Dalyvavo Lietuvos atstovas Washingtono dr. Stasys Bačkis ir O. Bačkienė. Kun. R. Duffy pasakė pamokslą apie kenčiančią Lietuvos Bažnyčią, o katedros choras, pasistengęs išmokyti lietuvišką giesmę, žavingai sugiedojo "Marija, Marija", o mišiom pasibaigus — Lietuvos himną.

Šios sklandžiai praėjusios bažnytinės apeigos buvo suplanuotos Lietuvos vyčio J. Simanio. Trečią val. popiet, visiem susirinkus latvių salėje Rockville priemiesty, prasidėjo Washingtono LB apylinkės valdybos surošęs informacinę konferenciją ir priėmimą. Konferencijoj lietuviams kalbėjo trys valdžios pareigūnai: Walter Raymond — apie radijo transliacijas į Sovietų Sąjungą, Sally K. Horn — apie Amerikos ir Sovietų Sąjungos ginkluotės kontrolės derybas, ir dr. William Stearman — apie Amerikos užsienio politiką. Po konferencijos visi susirinko į įspūdingą "Indian Treaty" salę vaišėm. Atsilankiusiems valdžios atstovam žodį tarė Viktoras Nakas, Linas Kojelis ir JAV LB krašto valdybos atstovė Aušra Zerr.

— Kun. M. Burba, lietuvių saleziečių įstaigos Frascati, Roma, direktorius, išvertė į italų kalbą S. Sužiedėlio parašytą knygą apie šv. Kazimierą ir Romos saleziečių spaustuvė, kur dirba lietuvis salezietis Vincas Aleksandravičius, spausdina 10,000 egz. tikslu paskleisti italų tarpe.

— Clevelando ateitininkų tradicinė metinė šeimos šventė Dievo Motinos parapijos patalpose rengiama gegužės 12-13.

k.n.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Išeivijoje gauti pavergtoje Lietuvoje išleistą knygą šiuo metu yra nelengva. Knygai išsiųsti reikia gauti specialų Kultūros ministerijos leidimą. Ir knygą nupirkti yra nelengva, nes geresnė knyga dėl leidžiamo nedidelio tiražo tuojau virsta deficitine preke. Maži tiražai esą dėl popierio trūkumo (geriausią Petrašiūnų fabriko popierių išsiveža Maskva).

Tokiomis lietuviškos knygos sąlygomis neseniai mane labai pradijūgino giminių pastangomis atsistos dvi vertingos knygos: JONO BRETKŪNO RINKTINIAI RAŠTAI ir LIETUVIŲ KALBOS SINONIMŲ ŽODYNAS. Čia apie kiekvieną jų tarsi po kelis žodžius.

Jonas Bretkūnas yra didžiausias šešioliktojo amžiaus Maž. Lietuvos rašytojas. Jis pats išleido dviejų dalių "Postilę" — evangelijų aiškinimą, trumpus pamokslėlius (1591), maldaknygę, didelį giesmyną. Tačiau jo dešimties metų darbas — apie 2000 puslapių, sudėtų į 8 tomus — viso Šventraščio vertimas į lietuvių kalbą — iki šiol tebegulėjo rankraštyje. Laimingomis aplinkybėmis rankraštis iki II jo pasaulinio karo buvo saugomas Karaliaučiaus universiteto bibliotekoje, o po šio karo pateko į Goetingeno universiteto biblioteką Vak. Vokietijoje. Lietuvos Mokslų Akademija ir Vilniaus universitetas yra pasidarę rankraščio fotografinius nuorašus. Tais nuorašais pasinaudojo ir J. Bretkūno rinktinių raštų sudarytojai Jonas Palionis ir Julija Žukauskaitė. Redakcinei kolegijai pirmininkavo filolog. dr. V. Ambrasas, redakcijoje dirbo prof. Z. Zinkėvičius ir prof. V. Mažiulis. Vyriausio redaktoriaus darbą atliko J. Palionis. Jis taip pat parašė įvadą ir sudarė žodynėlį. J. Bretkūno bibliografiją parengė J. Tumelis, senųjų kalbų tekstus tvarkė N. Ročka, vokiškus tekstus — I. Meiksinaitė.

Knygoje duodama platoka J. Bretkūno biografija. Dabartinės Lietuvos lituanistai pagal turimus dokumentus teigia, kad J. Bretkūnas esąs kilęs iš laisvųjų

prūsų, gimęs ir augęs Friedlando miestelio apylinkėje, nuo mažų dienų gerai išmokęs lietuviškai. Taip pat kalbėjęs prūsiškai ir kuršiškai, mokėjęs lenkiškai. Teologiją ir filosofiją studijavo Karaliaučiaus ir Vitembergo universitetuose. Ten pagilino ir hebrajų, graikų ir lotynų kalbų mokėjimą. J. Bretkūnas buvo išsilavinęs protestantų kunigas. Lietuviškos Labguvos klebonu išbuvo 22 metus. Ten sakė lietuviškus pamokslus, ten parašė daugumą savo lietuviškų raštų. Po B. Vileto mirties buvo perkeltas klebonu į Karaliaučiaus lietuvių parapiją. Ten ir mirė maro metu 1602 spalio pradžioje. Knygos autoriai šiek tiek užsimena ir apie tas priežastis, dėl kurių gerai paruoštas ir komisijos patikrintas bei išleisti rekomenduotas rankraštis buvo nupirktas iš vertėjo už 600 guldenų ir padėtas į archyvą. Tai pasikeitus vokiečių politika lietuvių atžvilgiu.

Vokiečių šaltiniuose J. Bretkūno pavardė rašoma Johannes Bretke, tačiau pats rašytojas lietuviškuose raštuose visada rašėsi Jonas Bretkūnas.

J. Bretkūno Šventraščio vertimas yra pats didžiausias šešioliktojo amžiaus lietuvių literatūros ir rašto kalbos paminklas. Tačiau rinktinių raštų sudarytojai teduoda tik to vertimo kelias gerai parinktas ištraukas: iš Mozės knygų, Teisėjų, Jobo knygų, Dovydo psalmės ir Saliamono knygos. Duodama beveik visa "Postilė" išties, iš vokiečių kalbos išversti J. Bretkūno laiški, "Prūsų kronikos" ištraukos.

Knyga skirta mokslo reikalams. Dėl to tekste palikta gotiška J. Bretkūno rašyba. Eiliniame šio meto skaitytojui knyga sunkiai įkandama ne tik dėl rašybos, bet ir dėl 16-ojo amžiaus kalbos savybių ir tarmybių, tačiau lituanistikos mokslo reikalui tai didžiai vertingas leidinys.

— Antroji mane pradijūginusi iš Lietuvos gauta knyga yra LIETUVIŲ KALBOS SINONIMŲ ŽODYNAS. Jį sudarė kalbininkas Antanas Lyberis, redagavo S. Keinys, patarimais talkino kalbininkai J. Krupas ir K. Ulvydas, išleido "Mokslo" leidykla Vilniuje 1981. Knyga turi

504 dviskiltinius smulkiu šriftu spausdinamus puslapius. Jau 1961 A. Lyberis buvo išleisdinės siauresnės apimties Sinonimų žodyną. Dabar autorius tą darbą žymiai išplėtė. Iš viso naujajame žodyne yra 27 tūkstančiai žodžių, apimančių 5200 sinoniminių grupių ir pastovių stilistinių posakių, surinktų iš gyvosios kalbos. Kaip medžiagos šaltinis Žodynui panaudoti visi esami lietuvių kalbos žodynai ir didžiojo žodyno kartoteka. Įvade autorius plačiai aiškina, kas yra sinonimas, ir jo reikšmę kalbos leksikai ir stilistikai. Taip pat aptaria sinonimų rūšis ir jų vartoseną. Sinonimai yra kalbos turtingumo ženklas. Be sinonimų kalba skursta, stabarėja. Dėl to šis žodynas ypač naudingas rašto žmonėms: publicistams, redaktoriams, rašytojams, poetams. Ir išeivijos lietuvių rašto žmonėms žodynas būtų didžiai naudingas, nes ne visi mūsų šaliai išsinešė atmintyje tokius gimtosios kalbos lobius, kokius yra išsinešę rašytojai P. Orinitaitė, A. Vaičiulaitis, J. Janušas, A. Baranauskas...

— 1983 m. Kultūros Baruose nr. 11 pranešama, kad kalbos turtų rinkimo iš gyvosios kalbos talka iki šiol nepavyko. Jau 1982 buvo imtasi energingai talką organizuoti, stengiantis į rinkimą įjungti rajonų kultūrininkus. Darbas patenkinamai vykęs Šakių, Vilkaviškio, Anykščių, Zarasų, Pasvalio rajonuose. Nepaslinkę pasirodė Biržų, Telsių, Plungės rajonai.

— Vasario 2 ant Sartų ežero ledo prie Dusėtų buvo surengtos tradicinės žirgų lenktynės. Lietuvos žemės ūkyje arkliai jau baigia išnykti. Darbinio arkliaus nelengvą dalią gali pamatyti tik "Arkliaus muziejuje" prie Anykščių. Tačiau lenktyninių žirgų laikas kai kurie sovchozai. Tai jų treniruotojai ir suvažiuoja į lenktynes ant Sartų ežero. Čia gali pamatyti ir gražiai išdailintas lietuviškas roges, kurios iš kasdieninio gyvenimo baigia išnykti kartu su arkliais.

— Filmų režisierius Arūnas Žebriūnas sukūrė keturių dalių vaidybinį filmą "Turtuolis, vargšas". Jam libretą pagal amerikiečių rašytojo Erwin Show kūrinių parašė T. Kondrotas. Filmą pagamino Lietuvos filmų studija. Operatorius Jonas Gričius. Filmas rodomas Maskvos televizijos centrinėje programoje.

Pr. N.

APIE NAUJĄ SPORTO ŠAKĄ

Olimpiniuose žiemos žaidimuose Sarajeve viena sporto šaka susilaukė gana daug dėmesio — tai biatlonas, arba šaudantieji slidininkai. Kaip jau buvo pranešta, — tos rūšies aukso medalį laimėjo lietuvis Algimantas Šalna iš Kauno.

Amerikos sporto pranešėjai iš Sarajevo kiek plačiau apibūdino biatloną, kad jis turi ir kitos svarbos. 1939 sovietai užpuolė Suomiją (Tada vyko taip vadinamas žiemos karas). Suomiai ir buvo slidinėjimo ir šaudymo ekspertai, jie ir atlaikė didelių sovietų puolimus.

Pranešėjai taip pat paminėjo, kad Antrojo pasaulinio karo metu ir Amerika suorganizavo tokį karinį dalinį. Tai buvo 10-toji kalnų divizija. Ji buvo pradėta organizuoti 1942 metais. Treniruota Colorado kalnuose ir jau 1943 pasižymėjo Aleutų karo zonoje. Ypač didelį vaidmenį suvaidino 1944-45, išvaduojant Italiją.

Toje divizijoje tarnavo ir vienas lietuvis — Vincas Staknys, dabar gyvenęs Elizabeth, N.J. Šios divizijos Antrojo pasaulinio karo veteranai iki šiai dienai susirenka pabendrauti kalnuose, pvz., šių metų sausio mėnesio pabaigoje jie Vermonte paminėjo 40-ties metų sukaktį.

Kai minėjo 25 metų sukaktį jie nuvažiavo į Italiją ir ten perėjo tas kalnų vietas, kur jiems teko kariauti. Italijos vyriausybė paskelbė specialias švenčių dienas, ir gyventojai su dideliu entuziazmu, su gelėmis ir vaišėmis priėmė buvusius savo išvaduojuosius. (S.)

MIRĖ PROF. DR. JUOZAS ERETAS

(atkelta iš 1 psl.)

kultete, jo disertacija buvo priimta, bet netikėtai jis susirgo ispanišku gripu ir mirė 1918 gruodžio 6.

Eretas su juo buvo susidraugavęs. Lengva jam buvo susikalbėti vokiškai. Ašmys ir nupiešė jam ateities Lietuvą, kaip visi turi jai padėti ir sukurti.

Ašmys jautėsi labai tragiškai, kad štai jis miršta ir nieko negali padėti Lietuvai. Jis ir prašė Eretą važiuoti į Lietuvą ir už jį padirbėti. Eretas ir pažadėjo mirštančiam draugui, kad važiuos į Lietuvą.

Atvyksta į Lietuvą

Į Lietuvą jis išvyko 1919 metų spalio mėn. Berlyne jis sutiko savo studijų draugus lietuvius — Stasį Šalkauskį ir kitus. Vienas iš jų jam ir sako:

— Kas į Lietuvą nuvyksta, tas daugiau nebegrįžta.

Eretas nusijuokė. Žadėjo pabūti tik porą metų ir tada grįžti kur į universitetą profesoriauti. Į Kauną jis atvyko 1919 spalio 15. Kaunas buvo skurdus ir suvargęs miestas. Realybė buvo šurpi, bet Eretas nepasimetė ir visom savo jaunom jėgom įsijungė į darbą Lietuvai. Jis tada buvo 23 metų.

Dalyvauja Lietuvos atstatyme

Eretas buvo atsargos karininkas, sportininkas, žurnalistas,

mokėjo eilę kalbų. Visur buvo naudingas. Ir visur jis skubėjo, norėdamas Lietuvą kuo greičiausiai sukurti.

Savanorių jis įstojo net į Lietuvos kariuomenę ir buvo pirmojo pulko adjutantas, kai pulko vadu buvo Škirpa. Paskui išaiškino, kad jis vis dėlto svetimšalis.

Eretas prie Užsienio reikalų ministerijos suorganizavo Eltą — informacinę tarnybą, išplėtė spaudos ryšius su užsieniu. Pagreičiui jam rūpėjo ir sportas. Jis buvo vienas iš sportinių organizacijų kūrėjų, sportinės spaudos kūrėjų, redaktorių.

Įsitraukė į veiklą su jaunimu, įsitraukė į pavasarininkų veiklą, rengė jų kongresus, suvažiavimus. Tuo pačiu metu, įkūrus Lietuvos universitetą, jis teologijos-filosofijos fakultete, filosofijos skyriuje dėstė germanistiką, visuotinę literatūrą, žurnalistiką.

Is universiteto išaugo eilė mokslinių darbų apie Goethe, Liudviką Rėzų ir eilę kitų autorių. Mėgo jis ir muziką ir Kaune surengė Beethoveno 100 metų mirties sukaktį. Ir universitete jis mokėjo savo paskaitas sujungti su to meto muzika.

Į Šveicariją nebegrįžo. Vedė lietuvaite Oną Jakaitytę, turėjo ūkį prie Sintautų, buvo pilnateisis Lietuvos respublikos pilietis.

Pasitraukia į Vakarus

Užgriuvus bolševikinei okupacijai, jis su šeima pasitraukė

Ričardas Grauslys, Nashua Balfio skyriaus pirmininkas, kalba Lietuvos nepriklausomybės minėjime Nashua, N.H. Nuotr. K. Daugėlos

NASHUA, N.H.

Vasario 16-oji

Šiais metais Vasario 16-osios, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, minėjimas Nashua lietuvių kolonijoje vyko vasario 26. Minėjimo iškilmės buvo pradėtos pamaldomis Šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė pranciškonas kun. B. Grauslys iš Kennebunkporto, o mišių skaitymus pateikė Nashua gimnazijos direktorius Stasys Stončius.

Po pietų minėjimas tęsėsi parapijos salėje. Klebonui kun. J. Bucevičiui sukalbėjus maldą, buvo pagiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Broliai Ričardas ir Kazys Grausliai, visus supažindinę su minėjimo reikšme ir svarba lietuviams, pakvietė pagrindinį kalbėtoją Edv. Meilų iš Worcesterio.

E. Meilus pusvalandį trukusioje kalboje lietuviškai ir angliškai paaiškino buvusių nepriklausomybės metų svarbą lietuviams, pabrėždamas, kad mūsų dabartinė veikla, visiem primenant Lietuvai padarytą skriaudą, formuoja ateitį, į kurią turime žiūrėti su viltimi.

Ann Olszewski-Sabalaiuskaitė

puikiai padainavo kelias dainas, kartu prisimindama savo konservatorijos laikų pažintis su Metropolitan operos solistėmis Kaskas ir Stoska.

Onos Ivaškienės ir Gedimono Ivaškos šokėjai iš Bostono jau daugelį metų talkina Nashua lietuviams. Šį kartą 16 gimnazijos amžiaus jaunų šokėjų grupė pradijūgino žiūrovus su keturiomis greitais šokiais.

Jau daugelį metų Nashua lietuvių veikimas vyksta Balfio skyriaus rūmuose. Klebonas kun. J. Bucevičius minėjimo dieną atidaro parapijos salės duris ir atiduoda visas rinkliavas Balfui. Šiuo metu iškilmių rengimo organizacinį darbą atlieka trys lietuvių šeimos: Grausliai, Kubiliai ir Šiurilos. Jiem talkina būrys moterų, kurios visuomet pavaišina svečius tradicine "kavute su pyragais".

Reikia tikėtis, kad ir ateityje jie to darbo nepabūgs. Jų entuziazmas pasigėrėtinas. Ir, pagaliau, kurioje lietuvių kolonijoje rasi tokį jauną Balfio skyriaus pirmininką (Ričardą Grauslį), kuris pakalbėjęs sugeba įsijungti į šokėjų grupę ir išlaikyti greitą Jonkelio šokio tempą.

K. Da.

ISVISUR

— Kun. Alfonsas Lukoševičius, Varduvo klebonas ir Plungės vicedekanas, Telsių vyskupijoje, mirė kovo 7 Kauno klinikinėje ligoninėje. Velionis buvo sulaukęs 70 m. amžiaus, kunigu buvo išventintas 1942. Tai jau ketvirtas šiais metais okupuotoj Lietuvoj miręs kunigas.

— Papildymas. Darbininko pereiname numery pirmam puslapyje buvo išspausdinta lietuvių delegacijos atstovų Rūmuose nuotrauka. Po nuotrauka sužymint dalyviams, praleista p. O. Bačkienės pavardė. Ji stovi tarp kongresmano F. Annunzio ir vysk. V. Brizgio. Už praleidimą atsiprašome.

— Į Philadelphia atvyksta Daiva Kezienė, Americans for Due Process atstovė, su pranešimu apie OSI bylas. Americans for Due Process įsikūrė tikslu teisiskai ir dokumentuotai atremti OSI kaltinimus prieš rytų europiečius ir įrodyti, kad tos bylos vedamos nesilaikant Amerikos teisiųjų įstatymų ir net prasižengiant su konstitucinėmis žmonių teisėmis. Pranešimas įvyks sekmadienį, balandžio 1, apie 12 val. (po 10:30 val. lietuviškų mišių), Šv. Andriejaus parapijos salėje, 19 ir Wallace St. Pranešimas bus pailiustruotas įdomiomis video juostomis, kurios įrodo KGB parūpintų liudininkų nepatikimumą. Šią įdomią popietę rengia Philadelphia LB apylinkės valdyba. Americans for Due Process organizacija Daiva Kezienė atstovauja JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybai.

— Toronto, Ont., Pprisikėlimo parapijos visuomeninė sekcija kovo 31 - balandžio 1 rengia B. Kvicklio draudžiamosios lietuvių spaudos parodą, o kovo 31 didžiojoje salėje B. Kvicklio iki šiol išleistų "Lietuvos bažnyčių" trijų tomų supažindinimą.

— Lietuvaitės studentės, norinčios per vasaros atostogas dirbti lietuvių senelių namuose, gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260.

— Balfas ieško Bronislovo Fabijonavičiūtės giminių ir artimųjų bei pažįstamų. Ji yra gimusi 1911 Philadelphia, Pa. ir gyvenusi ten kartu su tėvais Juozu ir Adolfiną (Drundzevičiūte) Fabijonavičiais. Turį žinių prašomi pranešti Balfio centrui: 2558 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 776-7582.

— Reikalinga moteris ar vyras paruošti pietus sekmadieniais Amerikos Lietuvių klubui. Klubo virėjas yra jaukus butas klubo patalpose. Dėl platesnių žinių ir sąlygų kreiptis pas klubo pirmininką Antaną Gudonį: 197 Lido Drive, St. Petersburg Beach, FL. 33706. Tel. 813 360-4388.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. M. Burnelis, Pittsburgh, Pa., N. Cirtautas, Wyandotte, Mich., J. Klimavičius, Wells, Maine. Užsakę kitiem: V. Beleckas, Sunny Hills, Fla. — E. Binkins, Jamaica, N.Y., A. Liutas, Stamford, Conn. — M. Ogden, Stamford, Conn. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS

VILNELĖ

Redaguoja Auksė Vaičaitienė
14 Mallard Dr., West Nyack, N.Y. 10994

RAŠO ANTRŲ
SKYRIAUS MOKINIAI

Vasario 16-oji

Lietuva atgavo laisvę vasario 16-ąją, 1918 metais. Kiekvieneriais metais lietuviai šventė Vasario 16-ąją. Dabar visi lietuviai tą šventę taip pat švenčia. Tik Lietuvoje neleidžia rusai jos švęsti. Rusai užgrobė Lietuvą.

Marius Maldutis

1918 vasario 16 buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės aktas. Prieš tai Lietuvą valdė rusai. Pirmas Lietuvos prezidentas buvo Antanas Smetona. Po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo lietuviai dar kariavo su rusais ir vokiečiais. Kiekvieneriais metais vasario 16 mes švenčiame Lietuvos nepriklausomybės dieną.

Andrija Tamošiūnaitė

Lietuvos Nepriklausomybės šventė yra vasario 16 dieną. Mes ją švenčiame sekmadienį, vasario 19 dieną. Iškilmingos mišios buvo Apreiškimo bažnyčioje. Po to buvo minėjimas Kultūros Židinyje. Buvo daug žmonių.

Linus Černauskas

Vasario šešioliktą dieną yra Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Šiais metais tą dieną aš buvau pas burmistrą Ed Koch. Jis perskaitė proklamaciją. Aš gavau jo parašą. Tada grįžau su seneliais namo, pavalgiau ir ėjau gulėti. Man patiko sutikti New Yorko burmistrą.

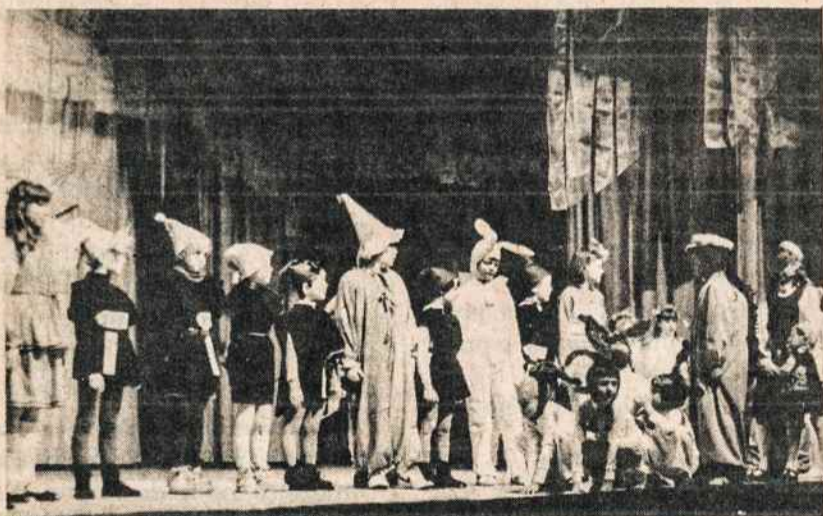
Arvidas Remeza

Vasario šešioliktą dieną aš atsikėliau ir ėjau į anglišką mokyklą. Bet aš norėjau eiti į lietuvišką. Per Vasario 16-osios minėjimą aš nežinau, kodėl mes neįėjome sakyti eilėraščių. Buvo labai juokinga, kai pirmas skyrius kalbėjo. Vėliau aš ėjau pas močiutę.

Darius Penikas

Vasario 16 yra didelė Lietuvos šventė. Tą dieną Lietuva pasidare laisva. Būna minėjimai. Žmonės šoka, kalba ir dainuoja.

Lina Matusaitytė

Vaidelis iš vaidinimo, atlikto Maironio mokyklos Eglutėje.
Nuotr. P. Bivainio

Maironio mokyklos mokiniai su Kalėdų seneliu laukia dovanų. Nuotr. P. Bivainio

Lietuva turi vėl būti laisva! Visi lietuviai nori patys valdyti Lietuvą. Kai aš užaugsiu, pasakyčiau Amerikos valdžiai, kad ji padėtų Lietuvai. Reikėtų ir su rusų valdžia pakalbėti apie Lietuvos išlaisvinimą.

Matas Pintsch

RAŠO TREČIO
SKYRIAUS MOKINIAI

Mano įdomiausias įvykis

Vieną dieną po lietuviškos mokyklos mano mama nusivedė mano draugę ir mane į parką. Draugės vardas yra Meghan. Ji mano draugė iš angliškos mokyklos. Parke mudvi žaidėme, laipiojome ir supomės ant dangos. Supomės labai aukštai, ir buvo labai smagu. Mama padėjo mudviem supintis. Kai pavargome, ėjome namo. Namuose dar žaidėme kelis kitokius žaidimus. Kai atėjo Meghan mama, ji turėjo eiti namo. Man buvo truputį liūdna, kad ji jau turi išeiti.

Rūta Ilgutytė

Įdomiausias įvykis

Vieną dieną aš turėjau žaisti futbolą. Kai mes nuvažiuojome į aikštę, žaidimas jau buvo prasidėjęs. Mes labai skubėjome. Viduryje žaidimo aš išpyriau įvartį, ir po to mes laimėjome tą žaidimą. Po žaidimo važiuojome namo.

Petras Vainius

Slidinėjimo iškyla

Per Naujus Metus mūsų šeima nuvažiuo į Vermont. Mes ten slidinėjome, ir buvo labai smagu, nes nebuvo labai šalta. Mano sesutė ir aš pradėjome mokytis slidinėti. Pradžioje buvo sunku. Daugiau kritome negu slidinėjome. Tėtis mus mokė, kaip važiuoti keltuvu į kalną, ir parodė, kaip laikytis, kad neiškristumėm. Berodydamas pats iškrito. Pe poros dienų aš jau mokėjau gerai slidinėti.

Markas Tamošiūnas

Gražiausias perlas

Per vasarą mano sesutė ir aš nuskridome į Floridą. Mes su seneliais nuvažiuojame į Sunken Gardens. Ten matėme papūgas,

beždžiones ir kitų rūšių paukščius ir gyvulius. Tos vietos krautuvėje buvo mažas tankas su austrėmis. Išsirinkau vieną didelę austrę. Pardavėja perplovė austrę ir išėmė gražų perlą. Tas perlas buvo pilkas. Dėl to jis yra brangus.

Krista Vaičaitytė

Stovykla

Vieną dieną mudu su tėčiu nuvažiuojame į kalnus stovyklauti. Ten buvo 18 vaikų ir šeši tėvai. Ėjome pasivaikščioti dvi mylias ir po to pavargome. Pavalgę žaidėme vėliavėlę. Po to ėjome miegoti ir kitą dieną važiuojame namo.

Antanas Garbauskas

Įdomiausias įvykis

Mano įdomiausias įvykis buvo, kai aš gavau katinėlį, vardu Coco. Reikėjo važiuoti tris kartus į Animal Shelter, kol suradome jį. Coco yra vienerių metų. Dabar man smagiau, nes mes kartu daug žaidžiame.

Julija Laukytė

Mano pieštukas

Aš esu Jonukas. Mano pieštukas gali skristi. Jis taip pat gali ir rašyti, kai niekas jo nelaiko. Vieną dieną šitas pieštukas atėjo pas Jonuką ir pasakė: "Aš padarysiu tavo namų darbus". Jonukas jam tarė: "Tai gerai. Eik, padaryk". Kai pieštukas pabaigė rašyti, jis ėmė plėšyti visus lapus iš sąsiuvinio. Jonukas išgirdo ir atbėgo pas pieštuką. Kai jis pamatė, ką pieštukas padarė, paėmė tą pieštuką ir įmetė į šiukšlių dėžę.

Austina Vainiūtė

Mano įdomiausias įvykis

Mano įdomiausias įvykis buvo, kai mano tėtis, sesutė ir aš buvome nuvažiuojant pamatyti Laisvės statulos. Mes nuplaukėme ten laivu. Laive buvo daug žmonių. Statula turėjo 171 laiptą. Viršuje buvo mažas kambaryukas, ir pro langus galėjome matyti labai toli. Apačioje paminklo buvo muziejus. Muziejuje matėme visokių įdomių dalykų, statulėlių ir paveikslų. Buvo smagi diena!

Austina Vainiūtė

AŠTUNTŲKŲ
EILĖRAŠČIAI

Sniegas

Sniegas, sniegas.
Baltas, baltas.
Eisim žaisti.
Labai šalta.

Slidinėti bus smagu.
Eisim žaisti mes kartu.

Sniego senį pastatysim.
Kitą žiemą pasimatysim!

Sigita Penikaitė

Žiema

Šaltas vėjas
Sniegą pusto.
Medžių šakos
Linksta, lūžta.

Žemė sniegu apsiklojo,
Šalna langus apšarmojo.
Sėdžiu aš šiltam namely,
Ir svajoju apie Havajį.

Jarutė Bartytė

Lauke gražu

Sniegas krinta pamažu.
Jau lauke labai gražu.
Ko mums čia visiems stovėti?
Eikim laukan slidinėti!

Meskim sniegą į kitus
Statykim sniego senelius.
Gražus sniegas visiem patinka.
Ateina su šalta žiema!

Tomas Giedraitis

Gražios snaigės

Snaigių, snaigių krinta daug.
Greitai, greitai einam lauk!
Pažiūrėkit, kokios gražios
Ant langų prikimba.

Pagauk, pagauk gražias snaiges!
Ne taip lengva!
Snaigės mažos, mažos
Labai greitai tirpsta.

Rūta Žemaitaitytė

Pūkų maišai

Sniegas baltas,
Sniegas šaltas
Krinta iš debesų,
Lyg maišai pūkų.

Sniegas baltas,
Sniegas šaltas
Apdengia gatveles
Ir medžių šakeles.

Viktoras Liogys

Žiba sniegas

Sniegas krinta,
Sniegas žiba.
Vaikai dėkoja už žiemą.
Vaikai su rogėm važinėja.
Jie stato sniego poną.
Sniegas krinta,
Sniegas žiba.

Paulius Ivaška

Žiema

Baltos snaigės krinta, krinta,
Vaikai visi žaidžia lauke.
Baltos snaigės krinta, krinta.
Visur balta yra čia.

Visi vaikai žiūri, žiūri.
Paukštis tupi ant vielos.
Visi vaikai žaidžia, žaidžia.
Rytoj gal bus atostogos.

Marius Marijošius

RAŠO WASHINGTONO K. DONELAIČIO
MOKYKLOS MOKINIAI

Vasario 16-osios minėjimas

K. Donelaičio mokykloje Vasario 16-osios minėjimas buvo suruoštas kartu su skautais vasario 18 dieną.

Šia proga mokiniams kalbėti buvome pasikvietę dr. Kazį Almeną. Savo pasirinktoje temoje apie knygnešius dr. K. Almenas vaizdingai papasakojo apie mokyklinio amžiaus vaikus, kurie prisidėjo prie knygų saugojimo, gabenimo ir slėpimo.

Meninę programėlę atliko patys mokiniai. Šį kartą tautiniai šokiai pralenkė deklamavimą.

Taip pat prie meninės programėlės prisidėjo ir "Gabijos" jaunių grupė, dauguma iš jų būvė mūsų mokyklos mokiniai.

Po to buvo skautų iškilminga sueiga, kurios metu paukštyčių įžodį davė Asta Almenaitė, Lisa Bačanskaitė ir Žibutė Radziūtė.

a.b.

Vasario 16

Vasario 16 yra Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Kiekvieneriais metais mūsų mokykla mini tą šventę. Per tą minėjimą skautai turi iškilmingą sueigą. Šiomet pasirodė visi mokiniai — deklamavo eilėraščius ir šoko tautinius šokius.

Pranas Čiziūnas, 4 sk.

Mano atostogos

Atostogos buvo smagios. Atvažiuo iš Australijos svečiai, ir mes visi važiuojame į Pizza Hut. Ten pavalgėme ir grįžome namo. Vasarą buvo mano gimimo diena, ir ta proga vėl važiuojame į restoraną. Valgis buvo labai skanus, o mano gimtadienis praėjo linksmi.

Per atostogas buvo labai karšta ir mažai lijo. Maudžiausi baseine ir pagaliau išmokau plaukti.

Andrius Dičiūnas, 3 sk.

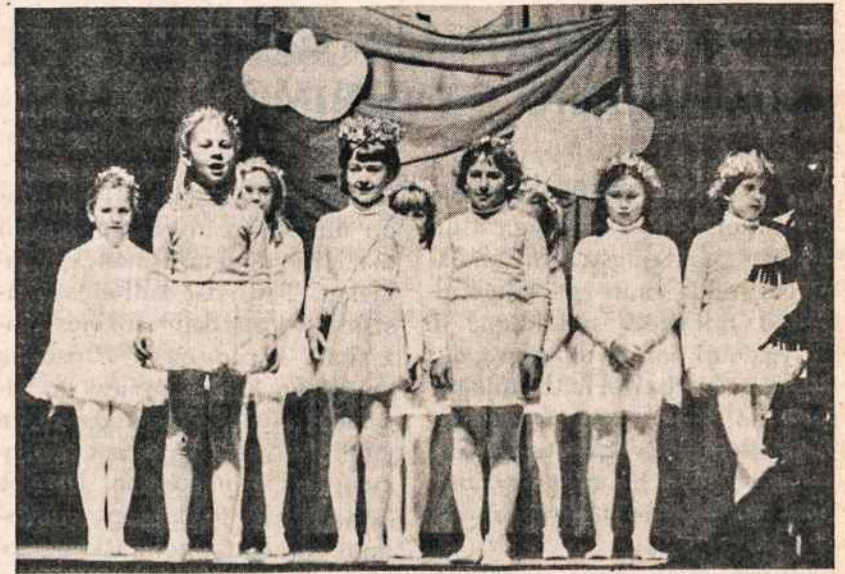
Mano mokykla

Mano mokyklos vardas yra Kristijono Donelaičio lituanistinė mokykla Washingtone.

Mums būtų daug smagiau, jei mūsų mokytoja leistų mums kalbėti, gumą kramtyti, radiju groti, eiti į išvietę ir taip toliau.

Aš su savo gera drauge nebegaliu daugiau kentėti. Jeigu jūs žinote, ką daryti, parašykite man.

Daina Sakalauskaitė, 6 sk.

Baltosios snaigės šoko Maironio mokyklos kalėdinėje Eglutėje. Nuotr. P. Bivainio

Šalta žiema

Krinta, krinta greitai sniegas.
Grįžkit namo! — šaukia tėvas.
Jūs nušalsite pirštus.
Nuvalykite laiptus!

Tuoj, palauk! — rėkia vaikai.
— Gerai laikykitės, šiltai! —
Tada vaikai pradėjo žaisti,
Ir vėl snaigės ėmė kristi.

Asta Šaulytė

Šalta, šalta

Sniegas baltas.
Oras šaltas.
Ledas kietas.
Kelias ledėtas.

Mano pirštai labai šalti,
Jie greit bus visai balti.
Pirštai tuoj visai nukris
Ir pavirs į akmenis.

Darius Stankūnas

Trys geriausi būdai išvengti
pamokų ruošimo

Grįžus iš mokyklos, galima sakyti mamai, kad sergi gripu. Tėvai pasakys, kad patikrins temperatūrą, bet tu greitai nubėgi, tu pasakyk, kad eini į tą mažą vietelę, kur būtina. Ten iš tikrųjų gali ir neiti, bet nusirenk ir apsilvilk pažamą. Tuomet lipk į lovą ir šiltai užsiklok. Tėvai patikrins ir pasakys, kad pailsėtum. Cha, cha, cha! Ho, ho! Chi, chi

Pavalgius pietus, kad išvengtum pamokų ruošimo, reikia vis daugiau ir daugiau valgyti. Tai daryk tol, kol bus laikas eiti į mišias, o ten eidamas, eik labai lėtai! Kai pamatysi žaislų krautuvę, pasakyk, kad nori eiti į tą krautuvę. Prašyk tėvus tol, kol pagaliau tave nuves. Cha, cha, cha! Ho, ho, ho! Chi!

Prieš einant miegoti, jei nenori ruošti pamokų, reikia atsistoti prie stalo, pasiimti mokyklinės knygas... Bet palauk, palauk. Klausyk, čia tik tau ši paslaptis! Vaizduok, kad miegi. Tėvas tave turės nunešti į lovą! Cha, cha, cha! Chi, chi, chi!

Asta Almenaitė, 3 sk.

Abra-kadabra

— Tuoj susitvarkyk kambarį! — pasakė mano mama. Ji laikė rankoje šluotą ir buvo pasiruošusi iššluoti visus mano žaislus ir daiktus.

— Abra-kadabra, — pasakiau. — Noriu, kad šis kambarys tuoj pats susitvarkytų.

Staiga visi žaislai ir drabužiai pradėjo skristi. Stalčiai atsidarė, kad drabužiai galėtų gražiai ir tvarkingai įkristi į juos. Lova pati pasiklojo. Aš stovėjau atvirai, nustebe, ir nežinojau, ką daryti.

Po penkių minučių atėjo mama. Ji mane gyrė, kad taip greitai ir puikiai susitvarkiau

(nukelta į 7 psl.)

Washingtono lituanistinės mokyklos "Gabijos" tautinių šokių jaunių grupė, mergaitės ir berniukai.

PATERSONE PAMINĖTA LIETUVOS ŠVENTĖ

Mažesniuose miestuose tinkamai paminėti Vasario 16-osios dieną sudaro didelį rūpestį. Šiais metais Vasario 16-oji Patersone pradėta minėti vasario 15. Nors buvo labai lietinga diena, bet 15 žmonių būrelis — Lietuvos vyčių ir L. B-nės Patersono apylinkės narių susirinko prie Patersono miesto rotušės 9 val. ryto. Miesto burmistras F.X. Graves, kuris kartu yra ir Valstijos senatorius, pakėlė mūsų trispalvę, pasakydamas kelis lietuviams mielus žodžius. Mūsų trispalvę plevėsavo visą savaitę.

Nors laikinai neturime lietuvių kunigo, bet lietuviškas pamaldas turime kiekvieną sekmadienį. Iš Brooklyno kiekvieną sekmadienį parapičiai parsiveža kun. Kazimierą Pugevičių. Jei jis kada negali, mus aplanko tėvai pranciškoniai iš Brooklyno, N.Y.

Netyčiomis teko nugirsti, kad šiais metais minėjime nebus jokio kalbėtojo. Jį pavaduos skaidrės iš Lietuvos su atitinkamais paaiškinimais. Minėjimą rengė jauni žmonės, todėl buvo įdomu, kaip visa tai pavyks. Skaidrės parūpino LB apylinkės valdybos narys Gediminas Klimas.

Minėjimas įvyko vasario 19, sekmadienį. 10:30 val. buvo pamaldos už Lietuvą Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje. Mišias aukojo Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas Tėvas Leonardas Andriekus, OFM. Jis pasakė šventei pritaikytą pamokslą. Tai buvo ir gražus pamokslas ir gera paskaita.

Bažnyčioj buvo daug žmonių. Choras, vadovaujamas Eleonoros Williams, gražiai giedojo L. Stuko mišias, tarpais įterpiančios kitokių giesmių. Ypatingai gražiai skambėjo šiam krašte gimusio lietuvių muziko Vaičiūčio giesmė "Dieve, kaip didis Tu esi". Auką prie altoriaus nunešė 20 metų išbuvęs L.B. Patersono apylinkės pirmininku Antanas Rugys (dabar jis yra apylinkės garbės pirmininkas) ir Izabelė Keraitienė, daug kartų buvusi įvairiose valdybos pareigose. Pamaldos baigtos giesme "Apsaugok, Aukščiausias".

Iškilingas minėjimas įvyko tuoj po pamaldų parapijos salėje po bažnyčia. Pradėjo apylinkės pirmininkė Angelė Stankaitienė, paaiškindama Vasario 16 reikšmę. Po to buvo sukalbėtos dvi invokacijos. Angliškai sukalbėjo parapijos administratorių kun. Jokūbas Pallivathukal. Lietuviškai sukalbėjo Tėvas Leonardas Andriekus, OFM. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Pirmininkė perskaitė burmistro proklamaciją, skelbiančią vasario 16 d. Lietuvių dieną.

Burmistras F.X. Graves pasveikino susirinkusius, paminėjo iškėlimą Lietuvos vėliavos prie miesto rotušės. Jis gražiai palygino valstybių ir tautų sugyvenimą su vykstančia sporto

olimpiada. Savo neilgą, bet prasmingą žodį baigdamas linkėjo Lietuvai laisvės.

Meninėj programoj pirmiausiai pasirodė New Jersey apygardos tautinių šokių grupė "Liepsna". Grupėje iš viso yra 25 šokėjai. Šeši iš jų priklauso prie Patersono parapijos. Grupei vadovauja Birutė Vaičiūnaitė. Šokėjus moko Algirdas Brazinskas. Jam talkina Linas Eitmanas. Šokius pranešinėjo Algirdas Brazinskas. Šokiam akordeonu grojo Rūta Graudytė ir Emilija Skruodytė-Sadonienė. "Liepsna" New Jersey yra labai populiarus, Ji šoka ne tik lietuvių renginiuose, bet ir kitataučių. Ji kviečiama į universitetų ir visokių organizacijų renginius.

Po to buvo rodomos skaidrės, kurias aiškino Janina Meizienė. Visi paaiškinimai buvo lietuvių kalba. Janina atvyko į šį kraštą visai jaunutė. Čia baigė visas mokyklas ir Rutgers universitetą, bet kalba labai taisyklingai lietuviškai. Skaidrėm muziką su savo sūnaus Denio pagalba parinko iš plokštelių ir užrašė juostelėje. Kai buvo rodoma Trakų pilis, Janina deklamavo Maironio eilėraštį "Trakų pilis", grojant atitinkamai muzikai. Kai rodė Kauną, Angelė Stankaitienė deklamavo "Atminimų miestas". Grojant "Lietuva brangi" Janina deklamavo to vardo eilėraštį ir buvo rodomi Lietuvos vaizdai: upės, miškai ir t.t. Skaidrių rodymą baigė B. Brazdžionio "Trys Vizijos" ir daina "Leiskit į tėvynę".

Į šį renginį labai daug darbo įdėjo Lietuvos vyčių veikėjas Povilas Trucilauskas, sutvarkydamas garsą ir ekrano apšvietimą. Mūsų menininkas Vytautas Gružas gražiai ir skoningai papuošė salę. Labai daug dirbo A. Rubonis, Klimas. Be Pralėikos pagalbos ir rūpesčių niekur nebuvo apsieita.

Pasibaigus skaidrių rodymui, prasidėjo vaišės. Prie vaišių paruošimo daugiausia prisidėjo Marytė Kemežienė. Ji iškepė net 6 pyragus ir visą laiką salėje šeiminkavo. Neatsilikio ir Betty Dowhen. Iš viso ponios prikepė daug pyragų, privirė kavos. Visi galėjo vaišintis kiek norėjo.

Betty Dowhen yra airė, bet ji labai pamilo lietuvius, lanko lietuviškas pamaldas, dalyvauja ir talkina visuose renginiuose ir net nusipirko tautinius lietuvių drabužius. Ji rašo daug laišku įvairiais Lietuvos klausimais ir vietinė amerikiečių spauda. Parašė net 21 eilėraštį apie Lietuvą. Juos kasmet paskaito per minėjimus, o po to įteikia burmistru. Ji yra paraišiusi eilėraščių ir apie Simo Kudirkos tragediją. Ji pakvietė "Paterson News" fotografą ir korespondentę. Kitą dieną tame laikrašty buvo išspausdinta didelė šokėjų nuotrauka ir gana platus aprašymas.

Šventė gražiai praėjo. Ačiū visiem dirbusiem.

atidarė ir įleido katinėlį į vidų. Katinėlis buvo šlapias ir išsitęsęs. Jį išmaudė, gražiai išpaušė, nors jam tas nepatiko. Katinas tikėjosi, kad jam leis pasilikti. Ne. Ponas Keistauskas (tokia buvo to žmogaus pavardė) jį išleido laukan šlapią! Katinas beveik sušalo eidamas į kitą namą. Prie kito namo ponias šlapgalvė vos jo nenušlavė. Jam buvo sunku paeiti, ir prie trečio namo jo kojoms nebeišlaikė. Laimei, mažas vaikas, vardu Jonas Gerauskas, pamatė jį ir įnešė į savo namelį. Tame name katinėlis visiems patiko. Jį glostė visi, ir jis iš džiaugsmo pakniukė "miau".

Gruodžio dvidešimt trečią prisnigo dešimt colių sniego. Pono Keistausko namo stogas įgriuvo. Ponia šlapgalvė kampanas nukrito, o Jono Gerausko tėvai laimėjo loterijoje daug pinigų. Katinėlis buvo ten labai linksmas.

Kęstutis Kavolis, 7 sk.

LB New Jersey apygardos tautinių šokių grupė Liepsna, dalyvavusi Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Patersone. Trūksta 7 šokėjų. Nuotr. Marytės Rugytės

PARŪPINTA NEW JERSEY GUBERNATORIAUS PROKLAMACIJA

Prof. dr. Jokūbui Stukui bendradarbiaujant su LB N.J. apygardos valdybos pirmininku K. Jankūnu, buvo pasirinkta, kad New Jersey gubernatorius Thomas H. Kean Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktuvių progą pasirašytų proklamaciją, skelbiančią vasario 16-23 Lietuvos respublikos savaitę. Ta proga buvo priimta lietuvių delegacija. Ją sudarė prof. dr. J. Stukas, Newarko Šv. Trejybės parapijos klebonas prel. Jonas Scharnus, Šv. Mykolo parapijos Bayonne klebonas kun. Albertas Matulis, Lietuvos vyčių centro valdybos pirm. Loreta Stukienė, LB N.J. apyg. valdybos pirm. K. Jankūnas, LB Newarko apyl. pirm. Danguolė Didžbalienė, LB Jersey City apyl. pirm. Antanas Gražulis, taut. šokių grupės Liepsna šokėjos Rasa Eitmanaitė ir Rita Gražulytė, Šv. Petro ir Povilo Elizabethe parapijai atstovaujant Mr. ir Mrs. Barkus, Newarko lietuvių veteranų posto atstovai Mr. ir Mrs. Skripata, Ema Gražulienė ir Valentinas Melinis.

Kiek čia rašančiam yra tektokiom proga dalyvauti tokiose iškilmėse, šio gubernatoriaus lietuvių delegacijos priėmimas buvo nuostabiusias. Gubernatorius pasakė kelias minutes trukusią kalbą, sudarančią įspūdį, kad jis yra neblogai susipažinęs ir su senosios Lietuvos ir dabartinės okupuotos Lietuvos gyvenimu, lietuvių veikla šioj valstijoj ir jų siekimais. Jis su kiekvienu delegacijos nariu atskirai pasisveikino, o tautiniais drabužiais apsirengusiom šokėjom ir poniom nesigailėjo

Aukų surinkta salėje netoli 1200 dol. Tikimės daugiau. Daugiausiai aukojo Vytautas Gružas, A. ir B. Stankaičiai ir A. Virbickas. Visi po 100 dol. Po 50 dol. Aukojo Gudeliai ir Klimai. Salėje buvo 50 - 60 žmonių.

Al. M-nė

komplimentų dėl jų puošnumo. Pagautas geros nuotaikos, jis fotografavosi su įvairiomis šios delegacijos grupėmis.

Delegacijos vardu žodį tarė prof. dr. J. Stukas. Lietuvos vyčių pirm. Loreta Stukienė ir Lietuvos reikalų komisijos pirm. dr. Stukas šios organizacijos vardu gubernatoriui įteikė meniškai pagamintą Lietuvos herbą medinėj plokštelėj ir gintarinis rankogalių segtukus. Gubernatorius nuostabiškai padėkojo už dovanas. Šią audienciją padėjo išrūpinti gubernatūros etninių reikalų departamento pareigūnas estas Juhan Simonson, nuostabi lietuvių draugas. Patersono miesto burmistras Frank X. Graves vasario 15

prie miesto rotušės, lietuvi pilant kaip iš kibiro, iškėlė Lietuvos vėliavą, kuri ten plevėsavo visą savaitę. Nepaisant blogo oro ir užtvindytų kelių, prie vėliavos iškėlimo dalyvavo per 10 lietuvių.

Vietos laikraščiai Paterson Evening News išspausdino Betty Dowhan laišką Vasario 16-osios progą. Šiaurinėj New Jersey plačiai skaitomas dienraštis The Record išspausdino Kazio Jankūno laišką stambia antrašte "Let Lithuania rise again", o dienraštis The Star-Ledger vasario 18 pasipuošė Rasos Eitmanaitės ir Ritos Gražulytės fotografija su antrašte "Salute to Lithuanians".

K.J.

LIETUVOS LAISVĖS ŠVENTĖ ŠVEICARIJOJ

Pagal tradiciją Šveicarijos lietuvi nepriklausomybės paskelbimo sukaktį minėjo kartu su latviais ir estais. Minėjimas surengtas vasario 26 Zueriche šauniame "International" viešbutyje. Paskaitą laikė iš Muensterio, Vakarų Vokietijoje, atvykęs estų žurnalistas Ruben. Meninėje programoje vyravo lietuvių. Iš Chicago atvykusi dainininkė Laima Stepaitienė su dideliu pasisekimu atliko ne tik lietuvių, bet ir latvių kompozitorių dainas, o Zueriche veikianti lietuvių tautinių šokių grupė "Viltis", vadovaujama J. Stasiulienės, pasireiškė kaip brandus meninis ansamblis.

Prieš minėjimo iškilmes Lietuvių Beendruomenės nariai dalyvavo pamaldose, kurias atliko kun. prof. dr. J. Jūraitis. Po to įvyko bendruomenės narių visuotinis susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba. Vieton atsistatydinusio valdybos pirmininko dr. A. Kušlio išrinktas N. Prielaidis (Ženeva). Kiti valdybos nariai liko tie patys: vicepirmininkė med. dr. J. Pečiū-

lionytė (Zuerich), sekretorė — kasininkė I. Kaesti-Augevičiūtė. Revizorium perrinktas J. Jakaitis (Schlieren)

Sukaktuvių minėjimo dalyviai priėmė rezoliuciją, kuria pareiškama protestas prieš Maskvos varomą sistemingą rusinimo politiką-nerusiškų tautų atžvilgiu, jų tarpe ir Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Toliau rezoliucijoje nurodoma, kad teismo procesai prieš kunigus ir tikinčiuosius bei kovotojus už žmogaus teises susovietintose Baltijos respublikose patvirtina, jog bolševikinis režimas tose respublikose vis labiau griežtėja. Bet nepaisant peticija, reikalaujanti laisvės dviem suimtiems katalikų kunigams Svarinskui ir Tamkevičiui, Lietuvoje surinko 148,000 parašų.

Baltų minėjimo priimtą rezoliuciją paskelbė Šveicarijos Telegramų Agentūra. Rezoliuciją išspausdino daugelis šveicarų laikraščių jų tarpe toks svarus dienraštis kaip "Neue Zuericher Zeitung".

— Baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose Ottawoj įvyko vasario 22. Pagrindinę kalbą pasakė Kanados gynybos ministeris Jean Jacques Blais. Iš baltiečių pusės dabartinę politinę padėtį nagrinėjo Latvų federacijos Kanadoje pirm. T. E. Kronbergs. Vakaro programai vadovavo Joana Kuraitė-Lasiene, o meninę programą atliko estų ir latvių pianistai ir lietuvi solistas Vytautas Paulionis. Vakarienej dalyvavo Estijos, Latvijos ir Lietuvos konsulai. 7 Kanados ministrai, 14 senatorių ir 54 parlamento nariai.

— Dainos, muzikos ir pantomimikos koncertą kovo 25 Chicagos Jaunimo Centre rengia Margutis. Programą atliks muz. R. Lampsatyte, sol. V. Mozūraitytė, smuikininkas M. Kollars. Visi trys iš Hamburgo. Pirmą kartą Chicagoj pasirodys pantomimikas Zigmantas Banevičius, kuris 1976 išvyko iš Lietuvos ir dabar gyvena Paryžiuje.

— Br. Kviklio "Draudžiamos lietuvių spaudos" paroda Toronte įvyks kovo 31 - balandžio 1. Ta pačia proga kovo 31 įvyks supažindinimo su Br. Kviklio didžiojo veikalo "Lietuvos bažnyčių" pirmaisiais trim tomiais.

— Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė šiais metais bus liepos 29 - rugpjūčio 5 Dainavoj. Stovyklai vadovaus Jonas Kavaliūnas, Švietimo tarybos pirmininkas, ir Juozas Masilionis, Chicagos aukšt. lituanistinės mokyklos direktorius. Ūkio vadovu bus Bronius Krokys, šeiminkė Ona Norvilienė.

— Prof. dr. Agota Šidlauskaitė buvo apdovanota specialiu žymeniu, parūpintu už reikalingų specialiųjų pagalbos vaikų auklėjimą Carp, Ont., Kanadoj. Pažymėta, kad A. Šidlauskaitė yra lietuvi, profesoriavusi 1951-1979 Ottawos universitete, dėstydamą psichologiją, 1965 universitete įsteigė pedagoginį vaikų centrą ir jam vadovavo iki 1979. Medalį jai įteikė Ontario gubernatorius J.B. Aird Toronte specialiajame priėmime.

— Lietuvių Lake Worth klubas kartu su gražiais sveikinimais Darbininkui stiprinti atsiuntė 25 dol. auką. Ačiū labai.

— "Kronikos Balsas", Nr. 4, 1983, jau išspausdintas ir išsiuntinėtus. Biuleteny duodama informacijos apie "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" leidimą anglų kalba atskirais tomiais. Jau skelbiamas šešto tomo išleidimas. Biuletenis yra 16 puslapių, spausdinamas spaustuvej.

— Atlanto rajono skautų vadovų ir vadovių suvažiavimas įvyks balandžio 7-8 Worcester, Mass.

— Thun mieste, Šveicarijoje, veikianti organizacija — Dvasinės Laisvės Kuratorija — atskiru leidiniu atspausdino 18-ąjį rinkinį ištraukų iš Sovietų Sąjungoje skelbiamos pagrindinio spaudos. Kaip ir ankstesniuose leidiniuose, taip ir šiame leidinyje pateikiama nemažai ištraukų iš lietuvių pagrindinio spaudos — iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos ir Aušros įvairių numerių. Svetimšaliui pateikiama lietuvių pagrindinio spaudos ištraukos vaizdžiai nušviečia dabartinę sunkią krašto ir jos Bažnyčios padėtį lietuvių vedamą kovą už tautinės laisvės ir žmogaus teisių atstatymą.

VILNELĖ

(atkelta iš 5 psl.)

kambarį ir kad mudvi dėl to neturėjome pyktis.

Būtų gerai, kad, pasakius "abra-kadabra", kasdien susitvarkytų kambarys, bet šis burtažodis veikia tik vieną kartą.

Renata Žilionytė, 5 sk.

Vargšas

Vieną šaltą rudens dieną mažas kačiukas pamestinukasėjo sau gatvę, be draugų. Jo visi draugai išsikraustė su savo savininkais. Jis buvo vienas ir vienišas. Buvo lapkritis. Snigo. Katinukas paslydo ir visas labai išsisniegavo. Jis pamatė priešais namą. Pradėjo smarkiai kniaukti. Kažkas duris

BALTIC DELIGHT TOURS — 1984

TRUMPESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 2 NAKTYS RYGOJ, 2 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 10 NAKČIŲ IR 11 DIENŲ.

KELIONĖS NR.	IŠVYKSTA	GRĮŽTA	KAINA IŠ NEW YORKO ARBA MONTREALIO
401	Gegužės 30	Birželio 9	\$ 1394
402	Birželio 13	Birželio 23	\$ 1566
403	Birželio 27	Liepos 7	\$ 1566
404	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 18	\$ 1566
405	Gruodžio 26	Sausio 5	\$ 1175

ILGESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 2 NAKTYS RYGOJ, 3 NAKTYS TALINE, 3 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 14 NAKČIŲ IR 15 DIENŲ.

410	Gegužės 30	Birželio 13	\$ 1538
411	Birželio 13	Birželio 27	\$ 1710
412	Birželio 27	Liepos 11	\$ 1710
413	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 22	\$ 1710

Į kainą įskaitoma kelionė Finnair lėktuvu, trys valgiai Pabaltijoj kraštuose, kelionė MS George OTS laivu iš Helsinkio į Taliną ir atgal, sutikimo vakariene Helsinky ir pusryčiai, Pabaltijoj kraštuose kasdien dvi apžiūrėjimo ekskursijos, įskaitant Kauną ir Trakus. Keleiviai nakvos Helsinky Tomi, Taline Viru, Rygoj Latvija ir Vilniuj Lietuva viešbučiuose. Išvykimas iš JAV vakarinio pakraščio pagal asmenišką susitarimą.

Dėl informacijų kreiptis į Stephanie Horton. Tel. 212 683-9500

UNION TOURS, INC. 6 East 36 Street, New York, N.Y. 10016

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS PITTSBURGHE

Nepriklausomybės minėjimas šiais metais truko veik visą vasario mėnesį. Mūsų dvi lietuviškos radijo programos — Povilo Dargio, ką tik paminėjusi savo aukštinę veiklos sukaktį, ir Vito Yuciaus "Tėviškės Garsai", jaunatviškai varanti savo 19-tąją vagą, šiam tikslui skyrė kiekvieną minutę, pajavirindamos kviestais kalbėtojais, atitinkama muzika, dainomis ir kita.

Vasario 5 angliškai, o 12 lietuviškai per "Tėvyškės Garsų" programą kalbėjo seselė pranciškietė Josephine, šios programos nuolatine bendradarbė. Savo rūpestingai paruoštos kalbose prelegentė jautriai kreipėsi į klausytojus. Seselė gal nė nepagalvojo, kad jos puikus lietuvių kalbos mokėjimas ir lietuvių kalbos meilė buvo didelė dovana Lietuvai, kurios ji dar nėra mačiusi.

Per Povilo Dargio programą vasario 5 kažkas angliškai ir lietuviškai interpretavo Lietuvos himną, o 12 angliškai kalbėjo John McCloskey, įprasmindamas nepriklausomybės reikšmę ir vertę. Povilas Dargis, kaip Susivienijimo Lietuvių Ameri-

koje prezidentas, kalbėjo į narius ir visus nepriklausomybės 66-ųjų metinių progą.

Vasario 18 vakarą visi gausiai rinkosi į Pittsburgho Lietuvių Piliečių klubo patalpas. Šiais metais svečiai užėmė žemutinę salę. Iškilmingą minėjimą pradėjo Pittsburgho ALTO skyriaus pirmininkas Vito Yucius. Pasveikinę susirinkusius, jis perskaitė Amerikos Lietuvių Tarybos centro valdybos atsišaukimą Vasario 16-osios progą. Sugiedojus "God Bless America" ir Lietuvos himną, buvo pakviestas David Venslovas tęsti programą. D. Venslovas, jaunas trečios kartos lietuvis (Venslovo laidotuvių namų direktorius) savo pareigas atliko sumaniai.

Kun. W. Karaveckui uždegus simbolinę žvakę, per tylos minutę buvo pasimelsta už Lietuvą ir kritusius lietuvius.

D. Venslovas perskaitė Pennsylvanijos gubernatoriaus Thornburgho, Pittsburgho miesto burmistro Caliguiri, JAV senatoriaus John Heinzo ir Alleghany County komisyonierių proklamaciją — sveikinimus.

Pagrindiniai šios dienos kalbėtojai buvo: Marge Turner, lietuvių kalbos klasių direktorė, ir Pittsburgho ALTO skyriaus pirmininkas Vito Yucius.

Buvo sudainuota "Lietuva brangi", Yuciuui akordeonu palydint. Paskui V. Yucius perskaitė rezoliucijas, susirinkusių vieningai priimtas ir pasiūstas: JAV prezidentui, Valst. sekretoriui, Pennsylvanijos kongresmanui ir senatoriam. Visi svečiai dar padainavo keletą melodinių dainų, V. Yuciuui akordeonu palydint. Sėselei Alvernai sukalbėjus benedikeiją, svečiai pradėjo vaišintis lietuviškais valgiais, pagamintais čia pat klubo virtuvėje, kur kaip bitės dūzgė Jane Žilinskienė su savo dvynekėm dukrom Aldona ir Danute, Alice Zusinienė, L. Makvitiene, Anna Šimelienė ir kt.

Burtų keliu buvo paskirstytos kelios vertingos dovanos. Jų tarpe ir Prano Mikšio dovanotas lietuviškų pašto ženklų albumėlis. Pranas Mikšis, didelis lietuviškų pašto ženklų entuziastas, kaip ir pernai, buvo suruošęs parodėlę klubo salės gale. Žmonės rodė didelio susidomėjimo ženklais ir atvirukais.

Nepriklausomybės šventės progą šiemet sutelkta 1000 dol. Jie bus pasiūsti ALTO centro valdybai.

Vasario 19 Pittsburgho Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje kun. W. Karaveckas lietuviškai aukėjo mišias ir pasakė atitinkamą pamokslą. Buvo sugiedota keletas lietuviškų giesmių ir Lietuvos himnas. Žmonij šį kartą atvyko daugiau negu paprastai.

Piliečių klube

Pittsburgho Lietuvių Piliečių klubo namai, tos gražios ir erdvios patalpos, neperseniatis skoningai atremontuotos ir išdekoruotos, pastaruoju laiku virto tikru Pittsburgho lietuvių kultūrinio centru — židiniu. Čia, be Lietuvių Piliečių klubo ir Alto, posėdžiauja SLA, vyčiai ir kiti. Čia prisiglaudusi šeštadienio lietuvių kalbos mokykla, čia puiki šokių salė, čia vestuvės ir kita ne naujiena.

Kovo 4 Maspetho lietuvių parapijos salėje buvo paminėtas šv. Kazimieras. Rengė Lietuvos vyčių 110 kuopa. Iš k. assemblyman Frederick Schmidt, prel. P. Bulovas, brolis Danielius Yenkevich, OFM, J. Adomėnas, senatorius Martin Knorr ir kun. St. Raila.

MASPETHE PAMINĖTAS ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJUS

Lietuvos vyčių 110 kuopos iniciatyva kovo 4, šv. Kazimiero dieną, iškilmingai paminėtas jo jubiliejus — 500 metų sukaktis nuo jo mirties.

Tą dieną prie Maspetho lietuvių bažnyčios buvo pakelta Lietuvos vėliava, gi bažnyčioje prie didžiojo altoriaus buvo padėta vytis ir Gedimino stulpai. Buvo priešta daug gėlių, kurios turėjo lietuviškas spalvas.

Protesijai vadovavo mišijų celebrentas prel. Pranas Bulovas. Įnešta trys naujos vėliavos, pirmininkas Jonas Adomėnas nešė šv. Kazimiero paveikslą. Už jo ėjo įvairių laipsnių vyčiai.

Bažnyčioje prel. P. Bulovas kvietė visus melstis į šv. Kazimierą ir prašyti Lietuvai laisvės. Po to pašventino šv. Kazimiero paveikslą, kuris nuolat kabos bažnyčioje.

Mišių auką užprašė Lietuvos vyčiai šv. Kazimiero garbei. Pritaikytą pamokslą pasakė kuopos dvasios vadas kun. Stasys Raila. Giedėjo parapijos choras, gi muzikas Vytautas Kerbelis sugiedojė savo sukurtą giesmę šv. Kazimierui. Užbaigta vyčių himnu.

Akademija salėje

Parapijos salėje buvo minėjimo antra dalis. Prel. Pranas Bulovas sukalbėjo invokaciją, pirmininkas Jonas Adomėnas tarė įžanginį žodį. Kalbą pasakė brolis Danielius Jankevičius, pranciškonas, jautriai įžvelgdamas

į šv. Kazimiero gyvenimą ir mūsų uždavinius — melsti šventojo globos ir jo užtarimo lietuviams ir Lietuvai.

Pagerbti Lietuvos draugai

Minėjime buvo įteikti "Lietuvos draugų" žymens New Yorko valstybės senatoriui Martin Knorr ir assemblyman Frederick Schmidt. Jiedu nuolat dalyvauja lietuvių šventėse, minėjimuose, praveda rezoliucijas Lietuvos laisvės bylai ginti.

Pamaldose ir minėjime dalyvavo per 200 vyčių. Visi buvo pasipuošę šv. Kazimiero jubiliejinio ženklų, prisegtu prie švarko atlapo. Ženkliuką išleido vyčių Vidurinio Atlanto apskritis.

Pietus parengė ir patarnavo patys vyčiai, vadovavo vyte Evelyn Wallis. Šia progą buvo platinama vyčio Pilypo Skabeikio angliškai parašyta knygelė apie šv. Kazimierą.

Dabar Maspetho vyčiai rengiasi kelionei. Balandžio 27 - 30 jie vyks į Kanadą. Sustos Niagara Falls, Toronte Prisikėlimo parapijos bažnyčioje bus specialios pamaldos. Dar galima užsiregistruoti pas kuopos pirmininką ir kitus vyčius.

KR

Savo vaikams, kurie, baigę mokslus, išsikelia gyventi į kitus miestus, užprenumeruok "Darbininką". Tai bus jiems geriausia dovana.

VASARINIS PRAKTIŠKAS DOVANŲ SIUNTINYS GIMINĖMS LIETUVOJE

SIUNTINYS NO. 1 — 1984 M.

3 suknelėm įvairi medžiaga (šilkinis aksomas, nepermatomas nylonas, japoniška gėlėta medvilninė medžiaga), labai gera vilnonė angliška medžiaga eilutei su įrašu "All wool made in England", 1 sv. mohair vilnonių siūlių (Lietuvoje labai pageidaujami), 1 bliuskutė arba vyriški marškiniai, 1 pora "Wrangler" denim jeans, 1 pora "Levi" rumbuoto aksomo jeans.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$420.00. Į šį siuntinio dar galima dadėti 7 svarus įvairių prekių. Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis paltui,
DeLux, sveria 5 sv. \$100.00
Jeans, rumbuoto aksomo "Wrangler" arba "Levi" \$42.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis 50.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė 12.00
Telescopis lietsargis 12.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai 48.00
Puiki suknelė medžiaga 40.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknelei, 3 m. 60.00
Aksomo medžiaga kostiumui,
dvigubo pločio, 3 m. 76.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 70.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 100.00

Šiuos maisto produktus galima siūsti su rūbais: 1 sv. arbatos — 8.00, 1 sv. nescafes — 12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožūra, reikia pridėti \$60.00 persiuntimui.

Siunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles Persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.
Z. JURAS
11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND
TEL. 01 460-2592

1984 m. sausio mėn.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio — įamžintojas, įm. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, įgal. — įgaliotinis, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1 x \$5 — Casper (Kasparas) Albert, \$105.

1 x \$10 — Tamašauskas Juozas, \$660.

1 x \$20 — Dalbokas Jonas, \$130.

1 x \$50 — Bručienė Olga atm. įn.: Bručas Petras, \$275.

1 x \$85 — Jasiukienė Ona atm. įn.: Kinduryš Adolfas ir Ona \$25 ir 6 kiti, \$85.

11 x \$100 — Ambraziūnas Adomas ir Eugenia, \$300; Banėnas Antanas atm. įn.: Banėnas Amelija, \$1,300; Bartosevičius Eugenijus atm. įn.: Bartosevičius Eugenia, \$900; Burneikis Jonas, \$220; Druseikis Algimantas, \$300; Katarskis kun. Vaclovas \$1,100; Klevas Vincentas ir Sofija, \$600; Markus Kazys ir Bronė, \$500; Račkaitis Benediktas atm. įn.: Brazauskas Marta \$60 ir 5 kiti; Ruginė Valerija atm. įn.: Rugytė Marija, \$300; Vitkus Valerijonas ir Viktorija, \$500.

1 x \$160 — Izdunis Romualdas atm. įn.: Krisčiūnas Felix ir Mary \$50 ir 10 kiti.

3 x \$200 — Černius Kazys ir Filomena, \$1,200; Katilius Jonas, Vincas ir Juozas atm. įn.: Vaitiekūnas Vytautas, \$1,000; Staniškis Bronius ir Sofija, \$1,600.

2 x \$300 — Skrupskelienė Alina, \$1,000; Stepas Edvardas ir Joana, \$500.

1 x \$400 — Valaitis Jonas atm. įn.: Assoc. Pathologists of Park Ridge \$200. Baras Stasys ir Elena \$50, Jelonis Adolfas ir Sofija \$25, Kaunas dr. F.V. \$25 ir 7 kiti, \$400.

1 x \$500 — Alkus Vytautas atm. įn.: suaukota šermenų metu, atst. Alkus Elena, \$500; Kamaitis Klemensas, \$1,000.

2 x \$1,000 — Druseikis Petras ir Julija, \$1,200; Plukas Paskalis, \$1,000.

Iš viso — \$6,030.

1984 m. vasario mėn.

1 x \$5 — Stevens Genovaitė ir Henry, \$5.

1 x \$10 — Dargienės atm. įn.: Jurkūnas Algis ir Laima, \$10.

1 x \$12.50 — Naujokaitis Mykolas, \$105.

2 x \$20 — Adamson Bronė, \$20; Bartkus Ona atm. įn. įm. 3 asm., \$120.

4 x \$25 — Jadas Zuzana ir Adomas, \$130; Pažėra Elena ir Juozas, \$25; Raila Neringa, \$125; Valiūškis dr. Antanas ir Konstancija \$1,075.

1 x \$37.50 — Dabšys Rimtautas ir Birutė, \$137.50.

1 x \$40 — Valiulis Leonas \$200.

3 x \$50 — Lukšis Kazimieras atm. įn.: Lukšienė Antanina, \$850; Mikuckis Vaclovas ir Ona, \$400; Milaševičius Adalbertas ir Irena, \$200.

1 x \$55 — Giparienė Marija atm. įn. įm. 6 asm., \$55.

1 x \$72 — Marquette Parko lituanistinė mokykla, \$2,451.22.

41 x \$100 — Abelkis Sigutė ir Povilas, \$300; Apeikis Nėlė ir Vytautas, \$200; Bacevičius Sofija ir Vytautas, \$800; Baltutis Vytautas, \$200; Bandzevičius Kazimieras ir Ona, \$1,200; Brinkis dr. Zigmąs, \$500; Butkys Birutė ir Povilas, \$525; Daukas Lina ir Richard, \$100; Deveikis Stasys ir Ona, \$400; Dovydaitis Vincas ir Ema, \$400; Dženkaitis Juozas ir Bronė, \$725; Galdikas Antanas ir Filomena, \$700; Jusionis dr. Jonas ir Jadvyga, \$2,000; Kazakevičius Juozas ir Viktorija, \$500; Kazlauskas Vincas, \$500; Kinduryš Alfonsas ir Ona, \$2,700; L.Š.S.T. Romo Kalantos Šaulių kuopa, atst. Gudonis Antanas pirm., \$100; Maskolūnas Aleksas ir Melanija, \$400; Maurukas Kazimieras atm. įn. 3 m. mirties sukakties progą: Maurukienė Stasė, \$400; Melninkas Albertas ir Johana, \$100; Miecevičius Kazys atm. įn.: Miecevičienė Genovaitė, \$210; Nelsas Romas ir Angelė, \$450; Oksas Leonas ir Izabelė, \$1,100; Polikaitis Antanas ir Dalilė, \$610; Grušas Pranas ir Marija, \$500; Račkauskienė Vlada, \$200; Radvenis Gregorius ir Janina, \$700; Raulinaitis Algis ir Angelė, \$400; Razuotis Antanas, \$300; Rūdzevičius Kastutis ir Juozas, \$100; Sakys Kazys ir Salomėja, \$310; Šimkus Aleksandras ir Bronė, \$600; Šimonėlis Justinas ir Elena atm. įn.: Šimonėlis Alfonsas, \$100; Šimonis Marija ir Juozas, \$270; St. George's Lithuanian Sick Benefit Society, Morkūnas Leonas izd., \$100; Suktus Mečys ir Violeta, \$100; Tomkus Daiva M., \$100; Varnas-Warn Nijolė Ellen, \$100; Velža Vladas ir Eleonora, \$701; Zirgulis dr. J., \$1,100; Žygas Juozas ir Apolonija atm. įn.: Baltutienė Danutė, \$700.

1 x \$120 — Martinkus dr. Kazys atm. įn.: Martinkų šeima \$70 ir 3 kiti, \$120.

1 x \$150 — Zaviskas Stanislavas atm. įn. mirties metinių progą įm. 11 asm.

5 x \$200 — Gedvilienė Sofija, \$200; Remeikis Vytautas ir Ona, 50 m. vedybinės sukakties progą įm. Nijolė O. Remeikis, \$400; Rugys Antanas, \$1,200; Smulkaitienė Stefanija atm. įn.: Smulkaitis Jonas, \$635; Uksas Jurgis ir Marcelė, \$1,600.

1 x \$215 — Gulbinskas Antanas atm.: Mulokienė Jadvyga \$30, Polikaitis Antanas ir Dalilė \$25, Činga Jonas ir Aldona \$25, Grušas Pranas ir Marytė \$25,

Raulinaitis Algis ir Angelė \$25 ir 4 kiti, \$440.

1 x \$500 — Činga Jonas ir Aldona, \$2,501.

1 x \$600 — Ramanauskas Juozas, \$3,607.45.

1 x \$620 — Mickūnas Rimantas atm. įn.: Rastonis Vytautas ir Eugenia \$40, Banevičius Vytautas ir Adelė \$30, Baranauskas Ilona \$30, Balčiūnas Jurgis ir Violeta \$25, Čereška Jonas ir Alė \$25, Izbickas Vytautas ir Felicija \$25, Mickūnas Česlovas ir Irena \$25, Rasys Juozas ir Irena \$25, Santvaras Stasys ir Alė \$25, Vasys Jonas ir Bronė \$25, Veitas Brutenis ir Irena \$25, Veitas Romas ir Rėda \$25, Žiaugra Vytautas \$25 ir 21 kiti, \$620.

1 \$900 — Dapkus Jonas ir Aleksandra, \$1,000.

1 x \$1,000 — Pusnikas Petras ir Teklė (Bitytė) atm. įn.: Bačasuskas K., \$1,100.

1 x \$1,025 — Mikalauskas inž. Jonas atm. įn.: Kačinskas Leonas ir Elena \$100, Adomonis Jonas \$50, Boden-Galinytė Jūra \$50, Izbickas Vytautas ir Felicija \$35, Biknaitis Juozas \$25, Bizinkauskas dr. Petras ir Verutė \$25, Bričkus Romas ir Rima \$25, Čeraška Jonas ir Alė \$25, Galinis Bronius ir Irena \$25, Gimbutas dr. Jurgis ir Stasė \$25, Ivaška Rymantas \$25, Izbickas Longinas ir Danutė \$25, Kapočių šeima \$25, Manomaitis Eugenijus ir Irena \$25, Mickūnas Česlovas ir Irena \$25, Okunis Jurgis ir Irena \$25, Rasys Juozas ir Irena \$25, Štuopsis Jurgis ir Roma \$25, Lowe John \$25, Veitas Brutenis ir Irena \$25, Veitas Romas ir Rėda \$25, Žiaugra Vytautas \$25 ir 25 kiti, \$1,025.

1 x \$1,320.73 — X, \$75,000.

Iš viso — \$12,072.73

Lietuvių Fondas artėja prie trečio milijono ir pagrindinis kapitalas 1984.II.29 pasiekė 2,699,963 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,191,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvos Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 754,000 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą: "LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 WEST 59th STREET, CHICAGO, IL 60629"

Pranešimas
Lietuvių Fondo nariai, dar norį užsisakyti sena kaina — 15 dol. knygą "LIETUVIŲ FONDAS", kuri yra jau spausdinama ir pasirodys š.m. kovo mėn. gale, prašomi užsisakyti neatidėliojant.

KUN. VYTAUTO BAGDANAVIČIAUS

originaliai paruošti sekmadienį Mišijų komentarai, perduodami Margučio radijo laidose, yra susilaukę plataus susidomėjimo. Daugelis klausytojų yra pareiškę pagėdavimą, kad šie komentarai būtų išleisti knygos formoje, ir jais galėtų pasinaudoti ir kitur gyvenantys.

Ateitininkų medikų korporacija "Gaja", šiuos komentarus įvertindama, jų autoriui yra paskyrus 500 dol. premiją. Margutis, remiant "Gajos" korporacijai, rįjtasi juos išleisti knygos formoje.

Trijų metų KOMENTARŲ ciklas, parašytas remiantis naujomis teologinėmis studijomis ir II Vatikano susirinkimo dvasia atsėis ne mažiau kaip 15 dol. Tačiau kas atsiųs 10 dol. iki birželio 30 d., tiems knyga bus pasiūsta, kai tik išėis, be primokėjimo. Lietuviškos religinės kultūros rėmėjai, kurie parems šį leidinį ne mažiau kaip 50 dol., bus įrašyti knygon, kaip leidėjai.

Pilngus su tikslu adresu siūsti Margučiui, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629.

MINKŲ RADIJAS BOSTONE ŠVENČIA AUKSINĘ SUKAKTĮ

Penkiasdešimt metų žmogaus veikloje yra didelė sukaktis. Stepono ir Valentinos Minkų vedama lietuvių radijo valanda balandžio 1 kaip tik ir švenčia šią gražią sukaktį.

1934 balandžio 1 iš Bostono radijo bangomis pasigirdo lietuviškas žodis, lietuviška daina ir muzika. Tą darbą pradėjo du jauni žmonės, vos penkiems mėnesiam praėjus nuo jų vedybų dienos. Tai Steponas ir Valentina Minkai. Ir tai buvo Velykų dieną. Gal didieji paskatintojai imtis šio darbo buvo Valentinos Paltanavičiūtės-Minkienės tėvai: laikraštininkas Mykolas Paltanavičius ir Magdutės pasakų autorė, šviesi moteris Stefanija Paltanavičienė. Jos surašytas pasakas girdime dar ir dabar.

Tuo laiku radijo valandėlių vedėjam darbas buvo sunkus. Tada nebuvo nei lietuviškų plokštelių, nei kitų priedų radijo programom pajvairinti. Tuo viskuo turėjo pasirūpinti patys — Steponas ir Valentina Minkai. Jiem tame darbe daug padėjo jų išsilavinimas. Steponas Jonas Minkus buvo baigęs Bostono ir Northeastern universitetuose teisių mokslus. Valentina Paltanavičiūtė-Minkienė buvo baigusi New England Conservatory of Music.

Valentina pradėjo rūpintis dainininkais ir muzikais, kurie padėtų atlikti programas. Pirmiausia ji suorganizavo "Šešių Biručių" chorą. Ji buvo dirigentė ir pianistė bei choristė. Vėliau suorganizavo vieneta — "Birutės ir Kęstučio" chorą, kuris atlikdavo pačioji radijo stoty programas. Ji taip pat rinko muzikus ir solistus. Gi Steponas Minkus rūpinosi visais kitais programos reikalais. Abu buvo radijo pranešėjai.

Švenčiant šiai radijo programai 5 metų sukaktį, 1939 balandžio mėn. buvo išleistas penkerių metų veiklos "Albumas ir Lietuvių Radijo Bangų Istorija". Tame leidiny duodama visi didieji to laiko darbai, kuriais rūpinosi tos valandos vedėjai Minkai. Juose yra pasisakymai iš laikraščių: "Keleivis", "Darbininkas", "Išmintis", "Vienybė", "Dirva", "Tėvynė", "Amerikos Lietuvis". Išspausdintos chorų, dainininkų, muzikų ir kitų, kurie prisidėjo prie programos atlikimo, fotografijos.

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė šiemet bus pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte. Ji prasidės rugpjūčio 18 ir tęsis iki rugpjūčio 25.

Dėl susidėjusių aplinkybių anksčiau numatytos datos buvo pakeistos, nes tuo laiku nebuvo laisvų kambarių vasarvietėje. Kas yra užsisakęs kambarius anksčiau numatytomis datomis, prašomi pakeisti vasarvietės administracijos įstaigoje.

Studijų savaitės tema bus — Žvilgsnis į Lietuvą. Temos tikslas — supažindinti bičiulius su dabartine padėtimi okupuotoje Lietuvoje. Tema yra padalinta į šešias dalis: 1. Lietuvos administracija, 2. Švietimo sistema, kultūrinis gyvenimas ir veikla, 3. Pramonė ir prekyba, 4. Buitis, 5. Okupuotos Lietuvos gyventojų siekiai bei nuotaukos, 6. Tauta ir išėjvia.

DAIL. A. DARGIUI PASKIRTA LB DAILĖS PREMIJA

JAV LB Kultūros tarybos pavedimu dail. V. Vizgirda sudarė komisiją 1983 m. dailės premijai skirti.

Premijos skyrimo komisiją sudarė: tapytojai B. Murinas ir A. Valeška Chicagoj, V. Ignas ir V. Vizgirda, gyv. JAV rytiniame pakrašty, ir skulptorius-vitražistas J. Bakis, gyv. Kanadoj.

1959 vasario 8, švenčiant radijo valandos 25 metų sukaktį, rašytojas Stasys Santvaras rašė: "Iš naujųjų ateivių gal ne vienas prisimenam radijo transliaciją iš JAV į Lietuvą, skirtą Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakčiai paminėti. Tai gerai paruošta programa iš Bostono buvo perduodama 1938 vasario 22. Aš gerai prisimenu, kokį didelį susidomėjimą, tiesiog sensaciją, minima transliacija buvo sukėlusi Kaune. Visi tada sugulėm prie radijo aparatų ir klausėmės Lietuvos nepriklausomybės pagerbimo iš Amerikos. Tai buvo Lietuvių Radijo Korporacijos darbas, Valentinos ir Stepono Minkų darbas".

Surašyti ir įvertinti Minkų darbą, per 50 metų vedant radijo valandėlę, laikraščio skiltyje yra neįmanoma. Reikėtų knygos.

HARTFORD, CONN.

Vasario 16 minėjimas

LB Hartfordo apylinkės valdybos vasario 12 rengtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis mišiomis Šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje. Pamaldose organizuotai ir su vėliavomis dalyvavo Amerikos Lietuvių veteranų Sabonio postas ir jo pagalbinis vienetas, skautai, skautės ir ramovėnai. Giedojai muz. Jurgio Petkaičio vadovaujamas choras. Mišias aukojo ir šventei pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. Juozas Matutis. Amerikos ir Lietuvos himnais baigta pirmoji šio minėjimo dalis.

Tuoju po pamaldų parapijos salėje vyko minėjimo tąsa. LB apyl. pirm. Ignas Budrys pasveikino susirinkusius ir šventės programai vadovauti pakvietė apyl. valdybos narę Ziną Dresliūtę. Vėliavas įnešus, kun. J. Matutis sukalbėjo invokaciją. Susikaupimo minute pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę.

Connecticut valstijos gubernatoriaus William A. O'Neill specialią proklamaciją perskaitė Linas Banevičius. Hartfordo miesto burmistro Thirman L. Milner proklamaciją perskaitė Regina Stankaitytė. Virš valstijos sostinės rūmų ir prie miesto rotušės vasario 16 plevėsavo Lietuvos trispalvė. Savanoriai

Kiekvienai šiai daliai nagrinėti yra skiriama paskaita ir simpoziumas.

Kambarius prašom užsisakyti tiesiogiai rašant į vasarvietės administraciją: Kun. Steponas Ropolas, OFM, Franciscan Fathers, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Nauja Liet. Fronto Bičiulių centro valdyba Korespondenciniu būdu Liet. Fronto Bičiuliai išsirinke savo centro valdybą, kuri pareigomis taip pasiskirstė: pirmininkas—Bronius Nainys, vicepirmininkas—Česlovas Grincevičius, vicepirmininkas ir išdininkas — Juozas Baužys, sekretorius — Stasys Džiugas, narys — Vladas Sinkus. Visi iš Chicagos ir jos apylinkės.

Komisijos nariai vieningai nutarė premiją skirti dail. Alfonsui Dargiui, gyv. Rochesteryje, N.Y., vertinant jo ilgo amžiaus kūrybinį darbą ir jo brandžios bei savitos kūrybos įnašą į lietuvių dailės lobyną.

1000 dol. premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas.

JAV LB Kultūros taryba

Šiais metais balandžio 1, sekmadienį, 3:30 val. popiet, Minkų radijo valanda švenčia aukšinę sukaktį. Tą dieną bus specialus jų renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj. Be kitų dalykų, programoj bus aktorius humoristas Vitalis Žukauskas iš New Yorko ir "Paslapties Trio", vedamas Jurgio Petkaičio, iš West Hartford, Conn. Apie šią radijo valandą žodį tars inž. Juozas Stašaitis, o taip pat bus Verutės Bizinkauskaitės, Naujosios Anglijos iškiliosios lietuvių, pagerbimas.

Už tą jų darbą pagerbsime Minkus atsilankydami į jų aukšinio jubiliejaus renginį. Jeigu jiem nebuvo sunku per audras ir pūgas vyktyti programų atlikti, tai mum neturi būti sunku atsilankyti padėkai į šį jų renginį.

Nors ir gilaus amžiaus sulaukę, Minkai dar vis nenuleidžia rankų ir vargsta su ta radijo programa.

P. Žičkus

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėj. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėj LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.

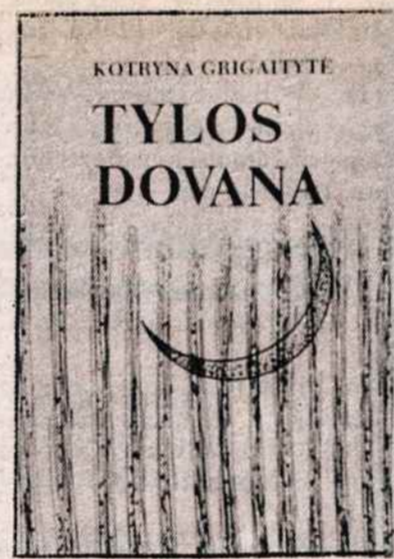
NAUJA KNYGA

Antano Gailiušo — VISAIP ATSITINKA, novelės, išspausdintos pranciškonų spaustuvelyje Brooklyne. Knyga turi 272 puslapius, joje įdėta 9 novelės. Viršelį piešė dail. Romas Višulas. Kaina 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

GAUNAMAS PILNAS "AUŠROS" TEKSTAS

"Ausra", Lietuvos atgimimo laikraštis, pilnai perspausdintas dviejuose tomuose. Tai Lietuvių Istorijos Draugijos redaguotas leidinys. Du didžiuliai tomai, įrišti, kainuoja po 20 dol. Persiuntimui pridėdama po 1.50 dol. už kiekvieną tomą. Šis svarbus leidinys, o taip pat ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos plokštelės, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by L. Dambriūnas, A. Klimas, W.R. Schmalstieg. You'll enjoy owning this Grammar and 4 Cassettes with an orchestral version of the Lithuanian and USA National Anthems. Grammar — \$10.00, Cassettes — \$20.00. Postage and handling \$1.00. Available at Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kotrynos Grigaitytės naujas eilėraščių rinkinys "Tylos dovana" ką tik išėjo iš spaudos. Kaina 4 dol. Taip pat dar gaunamas ir anksčiau išleistas Kotrynos Grigaitytės eilėraščių rinkinys "Marių vėjui skambant". Kaina 4 dol. Šios, o taip pat ir kitos lietuviškos knygos bei plokštelės gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 7 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

J.B.

— A. Salio vardo lituanistinės stipendijos fondo administratoriai praneša, kad fonde esanti suma 3100 dol. pervedama Lituanistinės katedros prie Illinois universiteto reikalui. Tuo pačiu A. Salio vardo lituanistinė stipendija kaip tokia panaikinama.

KNYGOS ANGLŲ KALBA — BOOKS IN ENGLISH

- Lithuanian Cookery, by I. Sinkevičiūtė. One of the largest collections of Lithuanian traditional recipes. \$8.00
Introduction to Modern Lithuanian, by A. Klimas, Dambriūnas, W. Schmalstieg. Grammar for the Lithuanian language. \$10.00
English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas \$8.00
Lithuanian-English, by Piesarskas, Svasevičius. \$8.00
Lithuanian Self-Taught, by Variakojytė \$4.00
Lithuanian for Beginners, by A. Rinkūnas. \$4.00, Teacher's manual \$3.00, Workbook A \$2.50, B \$3.00 and C \$3.00
Lithuanian record with text \$6.00
Mind Against the Wall: Essays on Lithuanian Culture, by Rimvydas Šilbajoris. \$10.00
Saint Casimir, by Ph. Skabeikis. \$1.00
Lithuania 700 Years, by Dr. A. Gerutis and others. \$16.00
Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania, 1932-1950
700 Jahre Deutsche-Litauischer Beziehungen (in German), by W. Storost-Vydūnas. \$14.00
Wenn die Sovjets kommen (in German), by R. Raid. \$12.00
Lithuanians we shall be. Lithuanian language Grammar with workbook, by M. B. Tamulionytė. \$25.00
The USSR-German Aggression Against Lithuania, by B. Kaslas. \$15.00
Lithuania: the Outpost of Freedom, by C.P. Jurgėla. \$15.00
Pioneer Prince in USA, by S. Maziliauskas, \$10.00
History of Lithuania, by J. Končius \$4.00
Vytautas the Great Duke of Lithuania, by J. Končius \$3.00
The 40 Years of Darkness, by J. Vaišnora. \$2.00
Lithuanians in America, by Dr. A. Kučas. \$6.00
Lithuanian Pioneer Priest, by W. Wolkovich \$6.00
The Baltic Nations, by B. J. Kaslas. \$12.00
Lithuania Minor, by M. Brakas. \$15.00.
Encyclopedia Lituanica, by S. Sužiedėlis & A. Kučas. 6 vol. \$130.00.
The Living Testament of Faith & Courage in Siberia. \$5.00
Samogitia, by Chas. L. Thourot Pichel. \$8.00
Lithuania the European Adam, by J. Ehret. \$3.00
Manyland Presents Their Best, by S. Zobarskas, \$6.00
Eternal Dream, by L. Andriekus. \$6.00
We Will Conquer the World, by L. Dovydenas. \$5.00
The Sonata of Icarus, by J. Gliuda \$5.00
The Lithuanian Woman, by B. Novickienė. \$5.00
Basanavičius: the Patriarch of Lithuania, by A.E. Senn. \$10.00
Soviet Genocide in Lithuania, by J. Pajaujis. \$11.00.
Lithuania Under Soviet Occupation, by J. Prunskis. \$9.00.
Lithuanian Easter Eggs by A. Tamošaitis, \$25.00
Lithuanian National Costume, by A. and A. Tamošaitis. \$26.00
Puzinas, Color Monography, Album. \$25.00
A Color Odyssey, Album — A. Galdikas \$16.00
The Way of Nations, Album — J. Juodis. \$8.00
An Infant Born in Bondage — Meditations on Liberty from the Siberia. \$7.00
Archbishop George Matulaitis, by Dr. A. Kučas. \$15.00
My Lithuanian Coloring Book. Vol. 1 and 2, \$2.50 each.
Map of Lithuania. \$6.50.
Amber (Lithuanian Gold), by Patty C. Rice. \$29.00
Catholics in USSR occupied Lithuania. \$4.00

Please add \$1.00 for postage and handling.

These and other Lithuanian-English books, records, auto stickers, Lithuanian and USA Flags, T. Shirts with Lithuanian Emblems and various other souvenirs are available at:

DARBININKAS ADMINISTRATIVE OFFICE
341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS LONG PLAYING — STEREO — HI-FI LITHUANIAN RECORDS

- Aras, Toronto vyrų choro 12 dainų — 10.00
Nerija, Clevelando mergaičių 14 dainų — 10.00
Pavasaris, Šalčių 12 lietuviškų duetų — 10.00
Nauja diena, Šalčių 12 lietuviškų duetų — 10.00
Kur bakūžė samanota, R. Daunoro 15 dainų — 10.00
Dainuok ir šok, J. Nakutavičiaus-Striugaitės 20 dainų — 12.00
Vytis, I. Maželkaitės ir Vyties orkestro 10 dainų — 12.00
Harmonija, New Yorko kvarteto 14 liet. dainų — 10.00
Gina Čapkas-Capkauskienės 10 dainų - arlių — 10.00
Kalėdos, Montrealio lietuvių choro 14 liet. giesmių — 10.00
Penktoji dainų šventė Toronto 2 plokštelės — 12.00
Tarp tostų ir dainų, R. Kaspučio 10 šokių-dainų — 9.00
V. Keblys, solisto 17 dainų - arlių — 8.00
K. Yakutis, solisto 10 dainų-arlių — 6.00
Sodžiaus garsai, 12 J. Stankūno kūrinių, solo-choras — 5.00
Laša laiko lašai, Brocktono choro 8 dainos su kantata — 6.00
Anoj pusėj Nemunėlio, 12 šokių ir dainų — 6.00
Užaugau Lietuvoj, 11 lietuviškų dainų — 6.00
Dainuojam su Lione, Sol. L. Juodis 16 dainų — 5.00
Lietuvos prisiminimai, Sol. L. Jodis 14 dainų su gītara — 5.00
New Yorko vyrų choro 16 dainų — 4.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 12 dainų-giesmių 6.00
Kur gintarai, Montrealio jaunimo ansamblio 16 dainų — 10.00
J. Rajauskaitės piano rečitalis — 6.00
Dainos ir arijos, J. Armonienės 15 dainų-arlių — 5.00
Dainos ir šokiai, J. Gaižausko 14 dainų - šokių — 8.00
Religiniai momentai Washingtono Šiluvos koplyčioj — 4.00
Lithuanian Language Record Course su žodynėliu — 6.00
Lenkiškų polkų rinkiniai, plokštelė — po 6.00
Lauksiu tavęs ateinant, Montrealio vyrų okteto 17 d. — 10.00
Kasetės gaunamos šių plokštelių: Sol. G. Capkauskienės — 10.00 ir Sodžiaus Garsai — 6.00
Siųsti tik plokštelių užsakymus. Gavėjas apmoka tik gavęs sąskaitą. Kartais užsakoma plokštelės, kurios išparduotos. Persiuntimui pridėdama 1.00.

DARBININKO ADMINISTRACIJA
341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, NY 11207

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinama, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slaptą gavę, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai nepasiektų nei procentus, nei žalos įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"
ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Galloway Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

NAUJAUSIOS KNYGOS

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Irišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Irišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Irišta. 8 dol.

B. Ramanuskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinių straipsnių rinkinys, 12 dol.

A. Gailiūšis, Visai atsitinka. Novelės, 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didesnio formato, įrišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įrištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įrištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sukuriuose. Irišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanuskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Laisvės besiekiant. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Minkštis viršeliais 12 dol., įrišta — 15 dol.

Dr. Wilhelm Storost-Vydūnas, Sieben Hundred Jahre Deutsch-Litauischer Beziehungen. Irišta. 14 dol.

Prof. Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 4 dol.

Prof. J. Brazaitis, Raštai, I, II, III ir IV tomai. Irišti. Po 15 dol.

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknys. Romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūnienė, Vieno vakaro melancholija. Novelės 7 dol.

P. Melnikas, Pakirsta šaka. Romanas, Kietais viršeliais. 8 dol.

K. Ostrauskas, Gundymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

Vysk. V. Brizgys, II Vatinano mintys ir lietuviai susirinkime. Kietais viršeliais. 6 dol.

A. Šapoka, Lietuvos istorija. Irišta. 17 dol.

S. Raštikis, Lietuvos likimo keliais. 18 dol.

A. Tyruolis, Vainikas, Kryžius, Lelija. Šv. Kazimiero grožinės literatūros antologija. 9 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. III dalis. 11 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. II dalis. 6 dol.

Vysk. V. Brizgys, Žmogus realiame gyvenime. 5 dol.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Šveikauskienė sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

KODĖL PASISEKĖ GAUTI AUTOMOBILIUS?

KLAUSIMAS

Mano teta paliko dalį savo palikimo savo giminėm Lietuvoj. Jai buvo testamentą surašęs vietinis advokatas. Kadangi teta norėjo užsitikrinti, kad rusai nesikabins prie palikimo, jos advokatas jai patarė palikti Lietuvoj gyvenančių gimininių dalis man, jos sūnėnui, "in trust". Tai reiškia, kad aš galėčiau palikimo dalį, kuri priklauso giminėm Lietuvoj, taip jiems pasiūsti, kaip man atrodo geriau.

Tetai mirus, galvojau tą palikimo dalį pasiūsti siuntiniais. Paskui, mano advokatai patarus, susisiekiu su Lietuvos advokatais Vilniuje. Jie vadinas Iniurkolegija. Jie man pranešė, kad amerikiečių doleriai gali būti paverčiami į vadinamus sertifikatus ir kad tokiu būdu giminės gautų apie 4 rublius už kiekvieną dolerį, vietoj 70 kapeikų, pagal oficialų kursą. Nutariau, kad tai labai geras dalykas. Kadangi aš jau seniai rengiausi aplankyti giminės Lietuvoj, nuvykau į Lietuvą, pasiimdamas su savim giminėm tetos paliktus dolerius: kiekvienam po \$3,000. Lietuvoj kartu su savo giminėmis, jų yra trys, nuvykau į Iniurkolegijos advokatai padėjo tuos pinigus paversti į rublius, ir kiekvienas iš mano gimininių gavo beveik po 12,000 rublių sertifikatais.

Grįžęs namo, po kelių mėnesių gavau laiškus iš visų trijų savo gimininių. Jie man pranešė, kad kiekvienas gavo po naują automobilį už tuos savo sertifikatus.

Tai gi visi patenkinti ir laimingi, o giminėm padariau didelę paslaugą.

Klausimas — kodėl Tamsta per savo straipsnius visuomet lyg ir peiki tą Iniurkolegiją? Mano manymu, jie yra labai malonūs žmonės ir stengiasi, kiek įmanydami, žmogui padėti. Jie padėjo ir man, ir mano giminėm.

ATSAKYMAS

Turiu Tamstai pasakyti, kad Tamstai pasisekė giminėm "gauti" automobilius ne dėl Tamstos gudrumo arba ryžtingumo, svarbiausia — ne dėl...

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

M. Blynas, Nostradamus ir pranašystės — Erdvės paslaptys. 5 dol.

Vysk. V. Brizgys, K. Kaupaitė, motina Marija. 5 dol.

J. Dainauskas, Aušra, 1980 kovo — 1980 gruodžio 6 dol.

J. Vaišnys, Dabartinė lietuvių kalbos rašyba. 3 dol.

P. Gaučio vertimas. Pirmasis stebuklas. Azorin. 5 dol.

K. Pažeraitė, Svetimi vėjai. 6 dol.

A. Landsbergis, Muzika įžengiant į neregėtus miestus. 6 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos naujos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Iniurkolegijos advokatų noro Tamstai padėti. Ši "sėkmė" įvyko dėl to, kad Tamstos advokatas sumaniai ir apdairiai surašė testamentą Tamstos tetai.

Kaip sakai, pagal testamentą, ta dalis, kuri buvo paskirta giminėm Lietuvoj, buvo palikta ne tiesiogiai giminėm, o Tamstai kaip patikėtiniui (trustee) su diskrecija palikimą pasiūsti giminėm tokiu būdu, kuris Tamstai, o ne jiems atrodytų tinkamiausias. Tokiu atveju, kaip man dažnai tenka pasisakyti, sovietai turi didelių sunkumų įsibrauti į palikimo bylą.

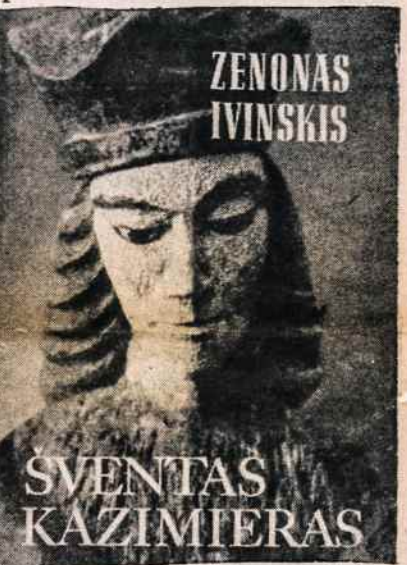
Jei Tamstos advokatas nebūtų sudaręs "trust" okupuotoj Lietuvoj gyvenančių gimininių naudai, Iniurkolegija per savo tarpininką — Wolf, Popper firmą New Yorke ir per tai firmą atstovaujantį advokatą Tamstos valstijoje — tuoj pat prisistatytų ir, gavusi "įgaliojimus" (power of attorney) iš Tamstos gimininių, reikalautų teisme, kad palikimas būtų išmokėtas pinigais jų advokatom. Kaip mes visi žinom Wolf, Popper advokatai liudijo įvairiuose teismuose, kad Iniurkolegija, Wolf, Popper ir jiem atstovaujantieji įvairių valstijų advokatai pasiima apie 40% palikimo sau. Tokiu atveju ir iš sertifikatų nebūtų tokios didelės naudos, kaip Tamsta aprašai.

Kadangi Iniurkolegija Tamstos atveju negalėjo savo grubių nagų prikišti prie Tamstos tetos palikimo, nes okupuotoj Lietuvoj gyvenančių gimininių dalykų buvo saugiai paliktos patikėtiniui — Tamstai, tai Iniurkolegijai buvo lengva vaidinti malonus dėdės arba malonios tetos vaidmenį ir Tamstai "padėti". Juk kitaip Tamsta turėjai pilną teisę tuos atsivežtus \$9,000 dolerių vežtis atgal į Ameriką. O to sovietai negali pakęsti. Jie viską daro, ką gali, kad pritrauktų jiems taip reikalingus dolerius.

Vieno dalyko nesuprantu: ko-

dėl Tamstai reikėjo kreiptis į Iniurkolegiją ir prašyti jos malonės? Juk galėjai pats nueiti į dolering, o ne certifikating, krautuvę ir ten tuoj pat, o ne po keleto mėnesių, gauti giminėm norimų automobilių. Visi skaitytojai žino, kad, nuvažiavus į Vilnių su doleriais, dolerinėse krautuvėse "atsiranda" kokių tik nori prekių. Sovietai žino, kad amerikiečiai gali tuos dolerius atgal nusivežti į Ameriką, jei neranda pageidaujimų prekių. Pavojus, kad giminės negaus "reikalaujamos" prekės atsiranda tik tada, kai doleriai jau guli Sovietijoje, nesvarbu kokio formos — sertifikatų ar kitokioj.

Dėl Tamstos pasakymo, kad aš peikiu Iniurkolegiją, prisipažįstu, kad didelės meilės nei sovietam, nei jų įstaigom aš neturiu. Vasario 10 dienos Darbininko laidos teisės skyriuje Tamsta gali pasiskaityti apie Iniurkolegiją. Ne naujiena, kad Iniurkolegija yra sovietų valdžios organas, jų teisingumo ministerijos padalinys. Man, kaip ir daugeliui, su jais nepakeliui. Tačiau tai, ką aš esu parašiusi apie Iniurkolegiją, yra tikri faktai, paliudyti Amerikos teismuose jų pačių vietinių advokatų. Nors jie mėgsta vadinti Iniurkolegiją "advokatų kolektyvu", tačiau negali nuneigti fakto, kad ji yra sovietų teisingumo ministerijos padalinys, kad privačios praktikos, kaip mes ją suprantame laisvame pasaulyje, Sovietijoje nėra ir kad Iniurkolegija turi monopoliją tvarkyti jų "piliečiam" užsieny paliekamo turto reikalus.

Zenono Ivinskio veikalas "Šventas Kazimieras" — tinkamiausia skaitiba pradėdamas su kaktuviniu šv. Kazimiero metus. Iliustruota. 4 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Ši ir kitos lietuviškos knygos bei plokštelės auknama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BRIDGES is a monthly newsletter in the English language published by the Lithuanian American Community. It is geared for those Lithuanians who do not understand Lithuanian but are interested in the Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of Darbininkas are urged to urge the Lithuanians in their local communities to subscribe this newsletter for their sons and daughters interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiūsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratešti prenumeratą 1984 metam

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujimi skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluončiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Sutaupysite perkdami pas mus tauriuosius ir gaivinančius gėrimus

UŽSAKYTI GALIMA VIENINTELĖJE LIETUVIŠKOJE LIKERIO PARDUOTUVĖJE "VANDA"

Atsiimti galima "Lito" būstinėje adresu:

86-01 114th St.
Richmond Hill, N.Y.

Skambinti telefonais: 212 441-2811 arba 516 997-7655

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutuliosios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	\$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai	\$125.00
Vinco Krėvės Raštai 6 tomai	\$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	\$13.25

Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui.
Užsakymus siųsti: **J. Kapočius**, P O Box 95, So. Boston, MA 02127
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

SAVO TAUPYTOJAMS MOKA AUKŠČIAUSIUS PROCENTUS:

už taupomąsias sąskaitas **9%** (9.48% yield)

už IRA indėlius **11%** (11.5% yield)

už sertifikatus nuo **10% iki 11%**

KIEKVIENO ASMENS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI 100,000 DOL.

KASOS adresas:

86-01 114th Street
Richmond Hill, N.Y. 11418
Telef. 212 441-6799

Įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

SCRANTON, PA.

Laisvės šventė
Lietuvos nepriklausomybės minėjimai Scrantone pradėti Lietuvos vyčių 74 kuopos prieš kelerius metus. Šiais metais Laisvės šventė pradėta vasario 12 Šv. Juozapo bažnyčioje mišiomis už Lietuvą. Buvo giedama lietuviškai. Parinkta aukų kenčiančios Lietuvos Bažnyčios reikalams.

Vasario 16 buvo Lietuvos vėliavos pakėlimo ceremonijos miesto Bank Plaza aikštelėje. Čia kunigas sukalbėjo maldas ir perskaitė peticiją, kuri pasiūta JAV prezidentui, senatoriam ir kongresmanam. Atsilankė ir miesto burmistras James Mc Nulty.

Burmistras, papuoštas lietuviškais ženklais, savo kalboje

pasveikino ir užgryė lietuvius šia gražia proga ir pakvietė visus susirinkusius pamatyti jau kūrmosi stadijoje "Steamtown". Tai šio burmistro pastangomis atgabenamas į Scrantoną rinkinys apie 50 įvairių seniausių, istorinių traukinių lokomotyvų. Jie bus išdėstyti 30 akrų ribose, kur bus atitinkami pastatai jų restauravimui. Publika galės ne tik pasižiūrėti, bet ir ekskursuoti į gražias apylinkes bei kalnus. Pats pirmas traukinys Amerikoje pajudėjo iš Scrantono 1828 metais.

Burmistro vedami, pėsti miesto gatvėmis nukeliavome į "Steamtown". Visiems patiko. Prieš išsiskirstant namo, dar užsukome pasivaišinti į restoraną, kuris buvo ten pat buvusioj didžiulėj geležinkelio stotyje, dabar

perdirbtų į gražų Hilton viešbutį.

Šiuo Laisvės dienos minėjimu pasirūpino vyčių kuopos pirmininkė Marie Laske, seselė Virginija Vytell ir Casimir Janish.

K.K.

Šv. Kazimiero minėjimas

Šv. Petro lietuvių parapijos klebono kun. Alberto Kontauto sumanymu Bostone taip pat rengiamas iškilmingas šv. Kazimiero minėjimas su atitinkama programa. Balandžio 1 tuoj po sekmadienio 10:15 val. mišių įvyks religinis koncertas bažnyčioje. Muz. Jeronimas Kačinskas tai progai parašė motetą pagal šv. Kazimiero mišių pirmojo

skaitymo tekstą "Deus, qui inter regales", kur apgiedamas šv. Kazimiero kilnumas, valios stiprybė ir šventumas. Kūrinį atliks Berklee muzikos kolegijos 50 asmenų choras, muzikalaus ir patyrusio dirigento Brian O'Connell vadovaujamas. Iskiliošios muzikos vietos bus pastiprintos 5 asmenų varinių instrumentų ansambliu. Į koncerto programą taip pat bus įtraukti ir svetimų kompozitorių religiniai choro kūriniai.

Po koncerto parapijos salėje po bažnyčia įvyks draugiškas pasisvečiavimas, į kurį visi kviečiami atsilankyti.

Pianistė Raminta Lampsatyte-Kollars

Laisvės Varpo veiklos 30 metų sukakties minėjimas koncertas įvyks kovo 24, šeštadienį, 7 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos trečio aukšto salėje. Programos atlikime su daininin-

ke Vilija Mozuraityte — altu ir smuikininku Mykolu Kollars taip pat dalyvaus pianistė Raminta Lampsatyte-Kollars iš Hamburgo, Vakarų Vokietijos. Ji dar jauna, bet jau plačiai koncertavusi įvairiuose kraštuose: Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Ekvadore, Venecueloje, Kanadoje ir JAV, o taip pat yra atlikusi daugelį įrašymų radijui ir televizijai Vokie-

Smuikininkas Mykolas Kollars atliks programą Laisvės Varpo radijo 30 metų sukaktuviniame koncerte kovo 24, šeštadienį, 7 v.v. Liet. Piliečių draugijos salėje So. Bostone.

tijoje ir JAV. Jau septintą kartą yra atvykusi į šį kraštą koncertant amerikiečiams. Šį kartą ji dalyvaus Laisvės Varpo programos atlikime ir turės apie 30 koncertų. Juose ji pasirodys, kaip pianistė, o taip pat dainininkė ir smuikininko palydovė.

Raminta Lampsatyte-Kollars yra gimusi Chicagoje, kur ji baigė muzikos konservatorijos piano klasę. Kaip Fulbright stipendininkė, vėliau ji studijavo Vakarų Berlyne, kur gavo daktaro laipsnį. Nuo 1978 ji padeda paruošti operas ir yra profesorė Hamburgo muzikos akademijoje, o taip pat vadovauja 3 kamerinės muzikos serijom Šiaurės Vokietijoje.

Laisvės Varpo minėjime - koncerte Raminta Lampsatyte-Kollars pasirodys su dainininke Vilija Mozuraityte, smuikininku Mykolu Kollars, o kai kuriuos dalykus atliks su jais abiem.

Rengiamas koncertas bus jau 49-tas Laisvės Varpo kultūrinis renginys. Kaip visuomet, taip ir šį kartą koncertas bus pradėtas punktualiai 7 val. vakaro.

BOSTONO RENGINIAI

Kovo 24 — Laisvės Varpo pavasarinis koncertas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

Kovo 25, sekmadienį, 11 val. ryto Brocktono LB apylinkės susirinkimas Brocktono lietuvių Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Kovo 31 Bostono sporto klubas "Grandis" pradeda ledo rutulio turnyrą Burlington Ice Palace, Burlington, Mass., 9 val. ryto. 7 val. vak. taurių įteikimas laimėtojam ir banketas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

Kovo 31, 7:30 val. vak. Kultūrinis subatvakaris, kuriame bus supažindinimas su knyga "Laisvės besiekiant". Kalbės dr. Elona Marijošaitė-Vaišnienė ir inž. Vytautas Izbickas.

Balandžio 1 — 10:15 val. ryto mišios. Po mišių koncertas salėje po bažnyčia.

Balandžio 1 — Minkų radijo valandėlės 50 metų sukakties koncertas.

Balandžio 8 — Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone 80 metų sukakties minėjimas ir parapičių sueiga.

Gegužės 6 — Motinos dienos minėjimas. Rengia LMF Bostono klubas.

Gegužės 13 — 3 val. vakaras su poetu Stasiu Santvuru ir pianistu Vytautu Bakšio piano koncertas First and Second Church salėje, Bostone.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A.A. PROF. DR. JUOZUI ERETUI,

nenuilstamam kovotojui už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, Bazelyje, Šveicarijoje, mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo sūnui Juozui, dukroms Laisvei, Birutei ir Julijai bei kitiems šeimos nariams.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

A.A. KAZIMIERAI DIDŽIULIENEI

Kolumbijoje, Bogotoje, mirus, dukrai Aldonai, sūnams inžinieriams Vytautui ir Algirdui su šeimomis, kitiems giminiams bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Dail. Juozas ir Viktorija Bagdonai

Po ilgos ligos 1984 m. kovo 11 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė mūsų mylima žmona, motina ir močiutė ELENA SOLOMONIENĖ-GLIONERTAITĖ

Dideliame nuliūdime pasiliko vyras Vincas, dukterys Irena ir Vida su šeimomis ir kiti giminių. Velionė buvo pašarvota Šalinskienės šermentinėje ir kovo 15 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios nulydėta į Šv. Karolio kapines.

Palaužta rūtele, daugiau nežaliuos!
Tu, miela motinėle, daugiau nedainuosi.
Mes visi labai liūdim, tavęs netekę.

IN MEMORIAM

DANUTĖ KATHLEEN JUKNYTĖ-STASZEWSKI

Ketverių metų mirties sukakties proga

gimė 1952 liepos 1
mirė 1980 kovo 27

Ir širdį taip spaudžia, taip sopa...
Tieji gilūs skausmai...

Skaušmingame ir gillame liūdesy—
Tėvai Katherine ir Petras Jukniai

Mielai GENOVAITEI TREČIOKIENEI,

jos mamytei Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia

Antanina Reivytiene

Mielai Sesei IRENAI JANKAUSKIENEI,

jos mamytei mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Washingtono Vyr. Skaučių Židinys

Sesei Irenai Jankauskienei, buvusiai New Yorko Neringos tunto tuntininkei, jos vyrui Mindaugui, šeimai ir visiems giminiams, brangiai mamytei

A.A. ELENAI SOLOMONIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

New Yorko Neringos Tunto Skautės

A.A. KAZIMIERAI DIDŽIULIENEI

Kolumbijoj mirus, jos sūnui Vytautui Didžiuliui su šeima, giminiams ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Bronė ir Ferdinandas Liktoriai
Vyte ir Ričardas Chillington
Alė Liktoriūtė

A.A. Dr. JULIJAI SKRIPKUIENEI

mirus, dideliame skausme jungiamės ir reiškiamo gilią užuojautą vyrui dr. Stasiui, dukrai dr. Aldonai, sūnui inž. Romui ir jo šeimai.

Kazys, Danutė, Daina ir Juozas Krivickai

A.A. Dr. JULIJAI SKRIPKUIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą dr. S. Skripkų, dukrą dr. Aldoną, sūnų inž. Romą, seserį A. Bylaitienę ir jų šeimas.

Dana ir Jonas Bilėnai
Jonis, Andrius ir Laura

A.A. Dr. JULIJAI SKRIPKUIENEI

mirus, vyrui dr. St. Skripkui, dukrai ir sūnui, giminiams ir visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Lietuvių Moterų Federacija
New Jersey

Raminta Lampsatyte-Kollars, pianistė, atliks programą Laisvės Varpo radijo 30 metų sukaktuviniame koncerte kovo 24, šeštadienį, 7 v.v. Liet. Piliečių draugijos salėje, So. Bostone.

Vilija Mozuraityte, altas, atliks programą Laisvės Varpo radijo koncerte Bostone.

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	—\$1114.00	Liepos 9	— \$1618.00
Gegužės 9	— 1114.00	Liepos 18	— 1361.00
Gegužės 14	—1335.00	Rugpjūčio 1	— 1361.00
Gegužės 30	— 1361.00	Rugpjūčio 13	— 1528.00
Birželio 11	— 1315.00	Rugsėjo 5	— 1361.00
Birželio 18	— 1528.00	Rugsėjo 17	— 1127.00
Birželio 20	— 1361.00	Rugsėjo 26	— 1142.00
		Spalio 3	— \$1268.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1 - 800 - 722 — 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1 - 617 - 268 - 8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to change

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židinio pavasario šventė bus ne gegužės 20 kaip buvo anksčiau skelbta, bet gegužės 13. Ta proga bus pamaldos už motinas, motinų pagerbimas, tautinių šokių programa, pietūs ir gegužinė visiems svečiam.

Vysk. Vincentas Brizgys teiks lietuviškai sutvirtinimo sakramentą Apreiškimo parapijos bažnyčioje gegužės 20, sekmadienį, 11 val. Vaikus reikia užregistruoti pas parapijos kunigą arba šeštadieninėje mokykloje pas Tėv. Antaną Prakapą, OFM., arba pas seselę Urbaną.

Jono Rūtenio poezijos knyga "Šventieji dūmai" New Yorko visuomenei bus pristatoma kovo 31, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Apie knygą kalbės Kazys Jankūnas. Programoje dalyvauja ir pats autorius, specialiai atvykęs iš Cape Cod. Programai vadovauja šaulė Vida Jankauskienė. Knygą išleido N.Y. šaulių kuopa, ji ir rengia šį knygos sutikimą ir kviečia visuomenę atsilankyti.

Prof. Juozas Eretas, miręs kovo 13 Bazelyje, Šveicarijoje ir ten kovo 19 palaidotas, buvo Lietuvių Rašytojų Draugijos garbės narys. Kai jis šventė 75 metų sukaktį 1971, prof. Juozas Brazaičio iniciatyva buvo išleista knyga — Didysis jo nuotykis — prof. K. Eretas tarnyboje Lietuvai. Knygą parašė keli autoriai — St. Šalkauskis, A. Skrupskelienė, A. Šešplaukis, J. Brazaitis, O. Labanauskaitė, A. Liuiama, St. Yla. Leidinį spausdina paruošė J. Brazaitis, spausdino pranciškonų spaustuvė Brooklyne, išleido prof. J. Ereto bičiuliai. Knyga turi 288 puslapius, gausiai iliustruota, plačiai nušviečia prof. J. Ereto veiklą Lietuvoje ir vėliau Šveicarijoje.

Dail. Vlodo Žiliaus 6 paveikslai iš serijos "Juodieji koralai" eksponuoti Artistic Expressions galerijoje, 50 West 57 Street, III aukšte, New York City 10019, tel. 245-5858. Paroda atidaryta kovo 12 ir tęsis iki kovo 26.

Dail. Dalios Ramanuskaitės kūrinių paroda vyksta Payson-Weisberg galerijoje, 822 Madison Ave., New York City. Tel. 249-1666. Paroda atidaryta kovo 20 ir tęsis iki balandžio 21. Parodoje išstatyti jos piešiniai, atlikti spalvotu tušu.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošnial išleista. Puiki dovana kiltaučiam ir lietuviam, naudojantiem tik angli kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

New Yorko šaulių kuopos išleista šaulio JONO RŪTENIO poezijos knyga

ŠVENTIEJI DŪMAI

New Yorko visuomenei pristatoma kovo 31, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio patalpoje Brooklyne

Knygos įvertinimą daro — KAZYS JANKŪNAS Programoje dalyvauja ir pats autorius, specialiai atvykęs iš Cape Cod.

Programai vadovauja šaulė VIDA JANKAUSKIENĖ Po programos pabendravimas prie kavutės

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

NEW YORKO ŠAULIŲ KUOPA

Jaunučių ir jaunių ateitininkų sueiga bus kovo 31, tuoj po lituanistinės mokyklos, Long Islande. Sueigos metu jaunimas studentų priežiūroje eis "bowlinti", o tėvų susirinkime diskutuos tolimesnę veiklą. Platesnių informacijų reikalu prašom skambinti Gražinai Janušienei — 516 676-6496.

Adelė Veršelinė, sulaukusi 80 metų, gyvenusi Kings Park, N.Y., mirė kovo 20. Pašarvota M. Šalinskienės šermentinėje. Laidojama kovo 23, penktadienį, 9:30 v.r. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Šv. Jono kapinėse. Liko sūnus Vytautas Veršelis su šeima, dukra Gražina Bartkuvienė su šeima, 1 anūkė ir 3 anūakai.

Šv. Kazimiero iškilmės Romoje yra įrašytos į vaizdajuostę (video). Kurie norėtų gauti tos juostos kopiją, prašomi kreiptis į Daivą Kezienę, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Bilietai į kun. A. Račkausko 50 metų kunigystės jubiliejus banketą, kuris bus gegužės 27 Cordon Bleu salėje, galima užsisakyti ir gauti pas: Apoloniją Radzivanienę — 441-9720, M. Shalins — 296-2244, Eugeniją Kezienę — 296-0798, Bronių Sutkį — 849-2197, Joną Adomėną — 497-5212, Petrą Ažuolą — 296-1205 ir Apreiškimo parapijos raštinėje.

Albinas Prižgintas, Vargonų virtuosas, kovo 12, trečiadienį, koncertavo episkopų bažnyčioje Elizabete, N.J. Jis atliko šiuos vargonų kūrinius Charles Marie Widor — Allegro — 6-tą simfoniją, Johann Sebastian Bach — Vargonų koncertą pagal Vivaldi, Franz Liszt — Preljudą ir fugą pagal Bach. Prieš koncertą Elizabetho dienraštis — Daily Journal įsidedo A. Prižginto nuotrauką, kaip jis groja prie vargonų. S. Valatka iš Rosella, N.J., pats dalyvavęs šiame koncerte, pasidžiaugęs gera muzika, Darbininko redakcijai atsuntė koncerto programą ir laikraščio iškarpa. Dėkojame S. Valatkai už dėmesį.

Harmonijos kvartetas, vadovaujamas Viktoro Ralio, kovo 25, šeštadienį, 6 val. vak. giedos per mišias Šv. Patriko katedroje New Yorke, o po mišių atliks programą.

Tėv. Benvenutas Ramanuskas, OFM, Bronx, N.Y., Šv. Klaros seselių vienuolyno koplyčioje kovo 25 New Yorko latviam katalikam praves gavėninį susikaupimą, aukos mišias ir latviškai pasakys pamokslą. Balandžio 15, Verbų sekmadienį, jis vadovaus kitai latvių katalikų grupei lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne.

Rimantas Klivečka paaukėjo 50 dol. Balfio 100-tajam skyriui. Skyriaus valdyba širdingai dėkoja už dosnią auką.

Lietuvių Atletų Klubo šachmatininkų turnyras vyksta kovo 25, sekmadienį. Pradžia 9:30. Bus žaidžiami trys ratai.

LAK šachmatininkai kovo 18 pradėjo Vaitonio pagerbimo turnyrą. Dalyvauja: Arūnas Simonaitis, Edvardas Staknys, Vytautas Kulpa, Juozas Vilpišauskas, Linas Kudžma, Česlovas Janušas, Albinas Sakalas, Zigmas Brižnikas. Po pirmojo rato Simonaitis, Staknys ir Kulpa turi po vieną tašką. Partijos lošiamos kas antrą sekmadienį.

Dr. B. J. Apschaga, Charlestown, R.I., apmokėdamas Darbininko ir Bridges prenumeratas, abiem leidiniams stiprinti pridėjo po 50 dol. Ta pačia proga užsisakė už 100 dol. lietuviškų knygų ir angliškų literatūros apie Lietuvą. Spaudos palaikytojui administracija dėkoja.

Balfio 100-ojo skyriaus, New Yorko, revizijos komisija kovo 7 patikrino skyriaus pajamų ir išlaidų knygą ir pateisinauosiuos dokumentus. Revizija rodo, kad išdas vedamas tvarkingai. Visos 1983 metais gautos aukos gruodžio 31 išsiųstos Balfio centrui.

Is Metropolitan operos rūmų kovo 28, ateinantį trečiadienį, 8 val. vak. per televiziją bus transliuojama H. Berlioz opera "Les Troyens". Pagrindiniai solistai: Jessey Norman, Placido Domingo, Tatiana Troyanos, Paul Plishka. Diriguoja James Levine.

BRIDGES NUMERIS, SKIRTAS ŠV. KAZIMIERUI

Kovo mėn. Bridges numeris yra skirtas šv. Kazimiero sukaktiui prisiminti. Čia spausdinama eilė straipsnių-straipsnelių: Z. Ivinskio — Ar jis buvo lenkas, ar lietuvis, Domicelė Blazis — Jauno šv. Kazimiero akcentas šventumui, Demie Jonaitis — Šv. Kazimiero įvaizdžiai, V. Liulevičius — Šv. Kazimieras ir Lietuva, kun. T. Burkauskas, O.S.P., — Kur jį padėjo, P. Jurkus — Trys rankos, J. Mekas — Vilkas, toliau eina jaunimo veikla, jaunimas Lietuvoje ir t.t.

Numeris gausiai iliustruotas, šv. Kazimierui skirta net 18 iliustracijų.

Redaguoja Demie Jonaitis, redakcijos narė yra Dalia Bulvičiūtė. Leidžia JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba. Administracijos reikalus tvarko Tėv. Petras Banitinas, OFM.

Natūralaus bičių medaus prieinamomis kainomis galima gauti Darbininko spaudos kioske. Čia taip pat galima įsigyti kalėdinių kortelių, lietuviškos muzikos plokštelių, įvairių suvenyrų ir dovanėlių Kalėdom ir kitom progom, naujausių lietuviškų knygų, gintarų ir kt.

Eglė Vainius, Real Estate pardavėja, dirba su R. T. Real Estate Agency, Inc., Bay Head, New Jersey. Tel. 295-9700 (namų tel. 295-8493). E. Vainienė priklauso prie South Monmouth ir Ocean County Multiple Listing Service. Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad norite būti E. Vainienės klientais.

Parduodamas dviejų miegamųjų butas - condominium. Seminole, Fla. Gerame stovyje ir prie krautvių-bankų, kur patogus senesniem žmonėm pasitarauti. Tel. 1-813-360-3553.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00—843-6677.

Skautų Kaziuko mugėje J. Simutienė, perkirpdama kaspina, atidaro mugę. Kairėje stovi programai vadovavusi Vida Jankauskienė. Nuotr. L. Tamošaitis

Paulius Rajeckas, pantomimikas, su partneriu pasivadinę "Mim x two", kovo 30 d. 8 v.v. atliks programą New Yorko Universitete, Einser and Linb auditorijoje, Students Center, 566 La Guardia Plaza, tarp 3 ir 4 St. Informacijos reikalais skambinti 598-2027. Jie yra pakviesti atlikti programą N.Y. valstybės gubernatoriaus priėmimo, kuris bus Tavern on the Green. Vėliau vyksta į Europą, kur pakvietė lietuvių kolonijos.

Is Metropolitan operos rūmų kovo 24, šį šeštadienį, 2 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama G. Verdi opera "La Forza del Destino". Pagrindiniai solistai: Leontyne Price, Giuseppe Giacomini, Leo Nucci, Bonaldo Giaiotti. Diriguoja James Levine. Kovo 31 bus transliuojama Mozarto opera "Abduction from the Seraglio".

LKD Birutės draugijos New Yorko skyriaus narių susirinkimas įvyko kovo 18. Po išsamių veiklos pranešimų Livija Klivekaitė papasakojo savo įspūdžius iš kelionės į Romą. Birutietės yra dėkingos E. Grudzinskienei už malonų priėmimą ir L. Klivekaitėi už įdomų savo įspūdžių papasakojimą.

ATVYKO PABĖGĖS JURININKAS

Aris Žukauskas, 19 metų lietuvis jūrininkas, 1983 metų gruodžio mėn. Tenerife saloje pabėgęs nuo sovietinio žvejų laivo Seda, Balfio rūpesčiu ir pastangomis jau yra atvežtas į JAV ir jam išrūpintas pabėgėlio prieglobstis iš JAV valdžios. Šiuo metu A. Žukauskas yra Balfio globoje.

IŠVYKA KANADON

rengiama Lietuvos vyčių 110 kuopos Maspeth

IŠVYKSTAMA: balandžio 27, penktadienį, 7 val. vak. Autobusai išvyksta nuo V. Atsainymo parapijos salės ir Woodhaven Blvd. ir Jamaica Ave. sankryžos.

GRĮŽTAMA: balandžio 30, pirmadienį, 8 val. vak.

KAINA: 179 dol. asmeniui, miegant dviem kambarių

ĮSKAITOMA: Specialios šv. Kazimiero jubiliejinės mišios Priskėlimo lietuvių parapijos bažnyčioje Toronte sekmadienį.

Kellonė šešiais moderniais autobusais. Nakvynės 3 naktis pirmos klasės moteliuose. Aštuoni valgiai (3 pusryčiai, 3 pietūs, 2 vakarienės) įskaitant vakarienę Skydon Tower (600 pėdų virš Niagara krioklio) ir lietuvišką bufetą Toronte. Linksmavakaris šeštadienio vakare. Vyno gamyklos apžiūrėjimas šiaurinėje New Yorko valstijos dalyje. Toronto ir Niagara Falls miestų apžiūrėjimas.

RESERVACIJAS reikia padaryti iš anksto. Paskutinė diena sumokėti pinigų — balandžio 4.

REZERVACIJAS PRIIMA:

Jonas Adomėnas 212 497-5212
 Helen Matulionis 212 326-3398
 Lottie Ulrich 212 478-7642
 Adele Dauzickas 212 398-3158 arba 212 544-1787